

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponij, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošča do odgovoda. — Udje „Katal. Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamice. Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Nova tolovajstva v Ptiju.

Ptuj je zaslovel v zadnjem času po vsej Avstriji po svoji nemški tolovajski druhalji. Na Ptiju so se začeli dne 13. septembra 1908 izgredi, ko so nemški pretepači napadli in pretepali mirne Slovence, in že je ravnoista poučena nemška druhal zopet napadla prav po tolovajsko slovenske hiše na Ptiju.

Ptujski Nemci so raznesli zadnje dni po vseh nemških listih lažnivo vest, da pride v nedeljo dne 27. septembra Slovence kakor listja in trave na Ptuj, in da bodo od širih strani planili na mesto in tam pobijali Nemce. Ornig in ptujski okrajni glavar sta nato poklicala veliko žendarmerijsko in vojaško pomoč na Ptuj, in govorilo se je, da so v Mariboru do zob oboroženi konjeniki samo čakali, da planejo, ako bo sila, na Ptuj. Seveda so bile te vesti najgrša laž, kar se je jasno pokazalo v soboto in nedeljo, ptujski Nemci in nemškutarji so le hoteli Slovence pred svetom očriniti kot divje barabe. A ptujski Nemci so se zopet vrezali pred celim svetom, in vsa sramota pada na njih poulične glavače in hujškače; kajti omenjene dni je bilo na Ptaju mirno kakor navadno. Pač pa je imela polnoštevilna poulična druhal razstavljeni po vsem mestu in okoliči svoje straže v soboto in nedeljo, in ker ni bilo Slovencev od nikoder, je ta druhal v noči od nedelje do pondeljka napadla malodane vse slovenske hiše na Ptaju, pobila šipe in poškodovala poslopja, in sicer na Narodnem domu, pri goštinstvi Mahoriču, na slovenski okoliški šoli, pri gospodu profesorju Kolarču, učitelju Kajniku, in še posebno na proštiji. In sedaj poslušaj slovenska javnost in strmi: Vse to se ja godilo v istem času, ko je majhno ptujsko gnezdo bilo najstrožje zastraženo po policiji in celi četi gornještajerskih žendarjev; nemoteni so tolovajski burši opravljali svoje satansko delo, noben policaj, noben orožnik ni nicesar videl ne slišal, dasiravno se je vmes tudi streljalo! To treba pribiti in povedati vsemu svetu! Se le neka ženska, ki je zasačila 4 Nemce, ko so še zjutraj ob svetlem dnevnu pobijali na proštiji okna, je ovadila edne nemške bratce policiji. To so ptujske razmere v Avstriji!

Po ženski zasačeni širje pobijalec oken so: Schumenak, knjigovodja pri Reinhartu, Laurenzschitsch, knjigovodja pri Blanketu, kjer se tiska Štajerc, Lackner, komij pri Sadniku, in Rom. Pri-

jeti so takoj obstali svoje delo. Njih tovariši jih bodo gotovo po nemških listih slavili kot narodne nemške mučenike! To so le širje razgražači, njih kolovodje pa bodo brez kazni dalje razgražali!

Nekaj čudnega gledaš zadnje dni (po 13. sept.) na Ptiju: mesto je kakor prazno, Slovencev ni, komaj v nemških trgovinah žalostno gledajo pri vratih za maštevilmimi kmeti, katerih se malokateri zmoti v njih trgovino. Slovenski trgovci pa imajo polne roke dela. Prosimo tem potom naše slovenske trgovce, da našemu ljudstvu postrežo kar najbolje, da ne bo sicer navadnih pritožb!

Nemški kramarji na Ptaju trpe že veliko škodo, ker se vsi zaveđni Slovenci izogibljejo njih trgovin!

Cast tudi ptujskim okoličanom, ki so se zlasti pretečeno nedeljo vedli nasproti izzivajočim nemškim fakinom tako dostojno! Le tako naprej! Ni treba nič pobijati, nič razgražati po Ptaju, Nemci se vas najbolj bojijo, ko greste tako mirno mimo njihovih trgovin!

To je najlepši in najbojnej izdatni odgovor slovenskega ljudstva na vse tolovajske napade ptujskih Nemcev in nemškutarjev!

Ptujski lisjak, po domače Štajerc, je kar natenkrat postal čisto pohleven. Tisti list, ki je doslej kar bruhal ogenj na Slovence, piše sedaj prav fajerješko-priliznjeno, da ptujski Nemci kakor vedno, neizmerno ljubijo Slovence, da so vsega nemira sedaj krivi učiteži, da so duhovniki za mir itd.

Da, Štajerčevi očetje, vi ste se malo preveč zaleteli, prej ste tisoč in tisočkrat psovali le farje in klerikalce, sedaj bi naj bili nekako na vaši strani in mirlili po pravici razdraženo ljudstvo, da bi še dalje redilo nemške gade na svojih prsih!

Pa vse zastonji, lažnivi Štajerc, slovensko ljudstvo te bo vrglo kakor strupeno kačo od sebe, ko bodo le enkrat vsi zaslepljeni spoznali, kako satansko hudoben je ta list! Proč s Štajerdem!

Povsod na Ptaju so doslej nemški trgovci zavijali vse reči v gnusnega Štajerca. Slovenski kmetje, kjerkoli vam zavijejo blago v ptujsko glaslo, ve ste, da so to priatelji "Štajerca", vašega najhujšega sovražnika!

svoje pomagače, kot peke, mosače za drva, kupce za na trgu, pometake itd.

Drugi so bili mlinarji, tkavci, črevljari in krojači, šivilje itd. V samem Rimu je bilo okrog 120 različnih opravil, katera so opravljali sužnji.

Prav močne sužnje, kot Galce, Germane in Sarmate, pa so dobro redili, da so potem nastopali v njihovih gledališčih, kjer so se, borili z divimi zvermi, z levi, tigrji, leopardi itd. Tudi nepokorne sužnje so, namesto da bi jih križali, metalni med divje zviri, da so jih raztrgale.

Sužnji so se zredili doma ali so jih kupovali. Ce je sužnja imela otroka, ta ni bil njen, marveč gospodarjev. Ce je imela tri otroke, je bila oproščena navadnih del, katera bi moral drugače opravljasti. Za več kot tri otroke je sužnja dobila prostost.

Rimljani so sužnje kupovali in prodajali ravno tako kot pri nas živino. Rimski bogatini so kupovali mlade sužnje ter so jih dalji izvrčiti kakega rokodelstva, da so jih potem prav draga prodajali. Bogati Kras je imel samih cesarjev in arhitektov okrog 500: drugač je dal izučiti za čitatelje, pisarje, oskrbnike, igralce, strežnike itd. ter jih potem draga prodajal. Ta barantija s sužnji in druge špekulacije so mu nesle tako velik dobiček, da je postal najbogatejši mož svojega časa.

Cena sužnjem se je navadno dočačala na velikih vzhodnih sejmih za časa Julija Cezarja posebno na grškem otoku Delos. Takrat so gospodarovali v sredozemskem morju morski roparji in to so bili zlati časi za barantavce s sužnji. Ker so tudi Rimljani imeli v tistih časih velike vojske, v vzhodnih deželah, so vrgli prekupec neizmernne množine "blaga" na trg, da je cena zelo padla. Ko je po-

Politični ogled.

Deželni zbor. Radi regulacije Pesnice je predložil Štajerski deželni odbor okrajnemu glavarstvu v Mariboru nov načrt, ki se tiče občin Pesniški dvor, Leitersberg in Dragučova. O tem načrtu se bo razpravljalo v pondeljek dne 12. okt. ob 10. predpoldne. Načrt se lahko vpogleda ob uradnih urah na glavarstvu. — Deželni poslanec dr. Jankovič je bil dne 25. septembra voljen v politični odsek. — Pri predvčerajšni seji je postaneč Roškar utemeljeval svoj predlog za podporo vsled suše oškodovanim kmetovalcem v okrajih Maribor, Slov. Bistrica in St. Lenart v Slov. gor. Predlog se je odkazal finančnemu odseku.

Dr. Lueger o Ljubljani. V dunajskem mestnem zboru sta v torek, dne 23. septembra obč. svetnika Reiningera in Angelu vprašala župana dr. Luegerja, ali hoče izraziti žalost in ogorčenje, ker so Slovenci v Ljubljani pobili šipe pri kazini, tisti Slovenci, za katere so tudi Dunajčani nabrali darove ob potresu. Župan dr. Lueger je tako takino odgovoril na to interpelacijo, rekoč: Ta interpelacija ne spada v delokrog obč. zastopa. Jaz občajujem narodnostne boje nadodčneje. Vendar pa sodim, da ni dobro olje vlivati na žrjavico. Posebno pa prosim, da dobrih del usmiljenja ne spravljate v zvezo z narodnimi boji. Mi smo nabirali darove za Ljubljano iz dobrega srca, in to ostane. Jaz nočem nobenega Slovencev potemčiti, nobenega Nemca posloveniti. To pa hočem, da bi se vendar enkrat sprijažnili vsi narodi v državi, in da se izpolnijo želje našega vladarja, da zavladava mir in red v naši domovini.

Slovensko ženstvo Ljubljansko brez razlike strank pripravlja peticijo na ministra Prašeka v zadevi ljubljanskih krvavih dogodkov dne 20. septembra.

Vsled surovega nastopanja vojaštva proti Slovencem v Ljubljani je posalil predsednik Slov. kluba vojnemu ministru Schönaichu brzjavko, v kateri zahteva v očigled dejstvu, da so vojaki brez vsakega stvarnega povoda streljali na Slovence, strogo preiskavo. Zaslišijo naj se osebe, ki so bile prične dogodkom, in o katerih se lahko trdi, da bodo nepristransko sodili. Kot tako pričo imenuje načelnika deželnih uradov višjega svet. Zamido, ki je z okna svojega stanovanja opazoval

PODLISTEK.

O suženjstvu pri Rimljanih.

(Predaval na Vurbergu Al. Kokelj.)

(Konec.)

Tudi lišpave Rimljanke niso dosti boljše ravnale ženimi. Teple so jih z břci in volovskimi žilami. Kledajo so jih sužnjice napravljale, jih mazile, ali jim vravnavale lase, so navadno držale v rokah ostro bodalo. In kakor hitro so uboge sužnjice po njihovih mislih kako mialenkost zakrivile, saj v pleča ali ramen suvale s tistimi ostrimi bodali.

Tako so delali Rimljani s svojimi sužnjimi. Radi tega, ni čudno, že so bili nezanesljivi, do skrajnosti hinavski in potuhnjeni. Vsak dober čut je bil pri njih zamorjen, ker jim nihče ni kazal ljubezni, marveč samo břci, bodalo in križ!

Sužnji so opravljali najbolj različna dela. Bili so zdravnik, učitelji in tajniki; nekateri so bili odločeni za domaća opravila, snažili in pospravljali so sobe, stregli so pri mizi in v kopalnicah. Za vsako delo so bili odločeni posebni sužnji. Najnižje službo so najbrže imeli čuvaji in parvatarji. Ti so bili kot psi privezani pred hišo, da niso mogli uititi.

Dobre kultarje so Rimljani posečno cenili, ker so radi dobro jedli in pili. Dober kuhar, čeprav suženj, je imel velik upliv pri gospodi. Ce pa kake jedi ni tako napravil, kot je poželela, je pa tudi kmalu visel na križu. Kuharji so imeli

tratni Lukul premagal pontskega kralja Mitridata in armenskega kralja Tigrana, jeli bilo toliko sužnjev v Rim pripeljanih, da je navaden suženj stal le 3—4 K našega denarja.

Za mlade fante, ki so znali kako umetnost, za lepe deklice, za zdravilke, igralke, močne bore, so pa plačevali tudi po 100.000 K paščega denarja in še več. V Rimu je bila pri Kastorjevem templu stalna trgovina s sužnji in tudi javni sejmi. Prekupeci so delali velike dobičke, za to so morali državi plačevati davek. Sužnje, ki so bili na prodaj, so postavili na oder. Vsak je imel privzeto tablico, na kateri je bilo zapisano, koliko je star, kje je rojen in kaj zna. Seveda je bilo tudi zapisano, kolikokrat je bil kaznovan, kakje napake ima in kolikokrat je bil že bolan.

Da se je pri tej kupčiji tudi grdo goljufaval, se itak razume, čeprav je prodajalec garantiiral "blago." Kupovalci so sužnje pregledali in pretipali kot pri nas živino. Ce so jim ugajali, se je sklenila kupčija. Seveda je prekupec hvalil svoje blago na vse pretege ter z bičem pretepel uboge ljudi, da so skakali, pred kupovalcem ter tako kažali svoje gibčnost.

To je kratek popis bridkega položaja ubogih sužnjev v starem Rimu. Jedino krščanstvo jih je rešilo teh težkih spon. Seveda so tudi nekateri poznejši cesarji dali postave v prilog sužnjem, n. pr.: Klavdij, Hadrijan in Antonin Pij. Hadrijan je zapovedal, da gospodarji ne smejo svojih sužnjev svojevoljno mučiti in moriti. Toda pagani te postave niso izpolnjevali; ostalo je vse pri starem. Kristjanom pa je ni bilo treba, ker nas itak uči Kristus, da smo vsi ljudje bratje in sestre med seboj. Vsled tega je umevno, zakaj so sužnji v ce-

postopanje vojaštva. Le hišra, stroga in nepristranska preiskava more pomiriti skrajno razburjeno prebivalstvo. — Dne 26. septembra je prejel dr. Šusteršič od vojnega ministra ta-le-dopis: Dunaj, 25. septembra 1908. Na brzojavko z dne 24. t. m. čast mi je naznani Vam, da sem ukrenil potrebno v pojasnitve ljubljanskega dogodka. Sprejmite izraz mojega posebnega spoštovanja. Schönlach, tem., l. r.

— **Zganjarski davek.** Vlada želi, da se čim preje reši vladna predloga, s katero bi se zvišal državni davek od žganja na korist državji in deželam. Proti sedanjemu vladnemu načrtu so se upre razne stranke v državnem zboru. Glavni vzrok je bil ta, ker vlada od višjih dohodkov zagotavlja deželam prenizke prispevke. Zato vladna predloga niti odsekni ni bila odkazana. Sedaj se je vlada baje sprijaznila z mislijo, da odkaže deželam višje prispevke.

— **Ogrska volivna reforma** je izdelana. V glavnem je tako-le: Volivno pravico imajo vsi ogrski državljanji, ki so dovršili 24. leto. Vendar pa bodo morali taki, ki ne znajo brati in pisati, izvrševati svojo volivno pravico le nenaravnost po volivnih možeh. Tisti, ki znajo pisati in brati, bodo razdeljeni v tri razrede. Po en glas bodo imeli tisti, ki znajo pisati in brati, po dva glasova tisti, ki so, ali izdelali 4 srednješolske razrede, ali znajo pisati in brati, pa plačujejo vsaj 20 K direktne davke, ali tisti, ki znajo pisati in brati in imajo vsaj enega moškega uslužbenca, nadalje tisti, ki znajo pisati in brati in so vsaj 5 let pri enem delodajalcu in končno tisti, ki znajo pisati in brati, so vsaj 32 let stari, so doslužili vojake in imajo vsaj dva otroka. Po tri glasove bodo imeli tisti, ki so dokončali popolno srednjo šolo in tisti, ki znajo brati in pisati ter plačujejo vsaj po 100 K direktne davke. S to volivno reformo so Ogori zopet pokazali, da so še barbarski narod.

Mala politična naznanila.

Dne 24. septembra: V češkem deželnem zboru so pričeli Nemci z obstrukcijo, ker višji deželni maršal na njihovo zahtevo ni odstavil za danes dnevnega reda. — Cesar je sprejel Becka ter se je že njim posvetoval o tekočih zadehah tudi v Ljubljani. — V Gradeu pripravljaljo Nemci velik protestni shod proti dogodkom v Ljubljani. — V Vatikanu so včeraj telovadila katoliška telovadna drušiva iz Francoske, Belgije, Irske, Kanade in Italije. Telovadci so defilirali pred papežem. — V Portugalu so odkrili zaroto.

Dne 25. septembra: Iz Plevla prihajajo poročila, da kažeta turško vojaštvo in prebivalstvo sovrašča proti avstrijskim posadkam. — V Sarajevo prihajajo te dni številne žene podčastnikov iz sandžaških posadk v otroci, odkoder se podajo potem k svojem po raznih avstrijskih deželah. V Sandžaku je vse mirno. — V češkem deželnem zboru nadaljujejo Nemci obstrukcijo. — Zadanes napovedani ministrski svet, v katerem bi se naj razpravljalo o dogodkih na Češkem, v Ptuju in Ljubljani, je ministrski predsednik Beck odpovedal. — Vesti o vojski med Turčijo in Bolgarijo so neresnične.

Dne 26. septembra: Davčni odsek državnega zborca utegne biti sklican že meseca oktobra, da reši predloga o novem hišnem davku in jo predloži potem državnem zboru. — V Zadru v Dalmaciji se snidejo danes pri ces. namestniku Nardelliiju zastopniki vseh strank deželnega zбора, da se posvetujejo o načrtu jezikovnega zakona. — Hrvaški sabor ne bo sklican, ker hoče vlada, da se prej konča proces proti srbskim veleizdajačem. — Anarhisti, ki je napadel španskega kralja, so našli in arrestrirali. Pri njem so našli revolver in bôdalo. — V Turčiji se po deželi organizirajo upori proti ustavnemu vladi.

Dne 27. septembra: Pri ministrskem predsedniku Becku so bili včeraj zastopniki nemških strank v češkem deželnem zboru in zahtevali, da se češki deželni zbor nemudoma odgovidi. — Odpolstvu čeških poslancev, ki je bilo včeraj pri namestniku grofu Coudenhoveju, da protestira proti škandaloznemu vedenju nemških poslancev v deželnem zboru, je odgovoril namestnik, da deli ogroženje z deželnim maršalom nad takim vedenjem. — Skupni finančni minister se je predvčerajšnjim povrnil s svojega potovanja v Bosni. — Perzijski šah je uka-

lili tropah pristopali h krščanstvu, ker jedino krščanstvo jim je dajalo dostojanstvo človeka. Pa spoznali so to tudi imenitni Rimljani, n. pr. rimske župan Hermet, ki je tisti dan, ko je bil krščen, dal prostost svojim 1250 sužnjem. Hromacij je vseh 1400 sužnjev bogato obdaril in jih je odpustil. Ovid v Galiji je odpustil 5000 sužnjev, plemenita Rimljanka celo 8000. To so bili dnevi vstajenja zatiranega človeštva. To je bila vesela velikanč vstajenja za uboge trpine! To je bilo prvo kulturno delo krščanstva.

Prvi krščanski cesar, Konstantin Veliki, je dal postavo, da se noben suženj ne sme več na križ pribiti in, da se umor sužnja ravno tako kaznuje kot umor vsakega drugega rimskega državljanina. S tem je zmagalo krščanstvo, vera ljubezni, in od tistega časa pa do sedanjih dni je bilo krščanstvo neizprosen boj proti vsakemu suženjstvu.

zal, da se parlament in senat skliceta za 14. novembra.

Dne 28. septembra: Pri včerajšnjih demonstracijah v Lvovu je bilo ranjenih 18 oseb. — Češki namestnik grof Coudenhove je bil danes poklican na Dunaj. — Jutri bo imel ministrski svet sejo, v kateri bo razpravljal o položaju v češkem deželnem zboru in o ljubljanskih dogodkih. — V Aleksandriji so bile včeraj večne demonstracije za uvedbo ustawe.

Knjižnica S. K. S. Z. se nahaja v Koroski cesti št. 5 I. nadstropje. Odprta je med tednom do 7. ure zvečer, v nedeljah in praznikih od 10.—11. ure dopoldne.

Razne novice.

* **Duhovske vesti.** G. Franc Spindler, računski revident v knez.-škof. pisarni v Mariboru je nastavljen kot kaplan v Brežicah.

* **Iz sodne službe.** Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Celju dr. M. Katzantschitsch je imenovan za avokanta v področju graškega nadsodišča.

* **Iz srednješolske službe.** Deželni odbor je imenoval učiteljskega kandidata Henrika Grossmanna učiteljem na Franc Jožefovi gimnaziji v Ptuju.

* **Od južne železnice.** Adjunkt Jožef Pipan je premeščen z Zidanega mosta v Gorico; iz Gorice je premeščen višji revident North v Gradec.

* **S sole.** Za nadučitelja v Studenicah je imenovan gospod Jožef Koklj, učitelj na Spodnji Poljskavi, v Selah gospod Rudolf Koemut od Sv. Barbare v Halozah, in na Ptujski gori gospod Leopold Cuček iz Dobrne. Za učitelje: pri Sv. Križu na Murskem polju gospod Karol Mavrič, na Selah gdč. Karolina Kotzmut-Kranje od Sv. Barbare v Halozah. Prestavljen je učitelj Jurij Zelezniček od Sv. Venčesla 'k. Sv. Juriju v Slov. gor.

* **Preiskave** zaradi zadnjih demonstracij v Ljubljani vodi na zahtevo ministra Pradeja nemški preiskovalni sodnik pl. Laschan. V Mariboru pa je vodi na nemške izgrednike istotako nemški preiskovalni sodnik. Kje je tukaj doslednost?

* **Za obmejne Slovence** darujte S. K. S. Z. v Mariboru. To bo primeren odgovor na nemške izgredne. Javljamo, da se v prihodnji seji S. K. S. Z. (to je danes) zopet predloži načrt za obrambno delo v jedni obmejni župniji ter se potem takoj izvede. Obrambno delo lepo napreduje in sveta dolžnost rodoljubov je, da podpirajo vsi Slovenci brez razliko strank S. K. S. Z. pri tem delovanju!

* **Vplačevanje davkov.** V teknu 4. kvartala (četrletja) se morajo na Štajerskem davki v sledečih rokih vplačati: Zemljiški davek, hišni davek in davek od stanarine 10. mesečni obrok 31. oktobra 1908, 11. mesečni obrok 30. novembra 1908 in 12. mesečni obrok 31. decembra 1908. Splošni dohodinski davek za četrti kvartal 1. oktobra 1908. Rentni in osebno-dolžniški davek za drugo polletje 1. decembra 1908.

* **Pržavni poslanec Malik** je, kakor Mariborčanka poroča, izročil četrtkovo številko Mariborčanke, v kateri pisari c nekem nameravanem napadu na Ptuj, v trdnejšem ministru Bionerthu. Samoumenno, se minister na takc lažnjivo cunjo, kakor je Mariborčanka, ne bode ozirali.

* **Slovenci in Slovenke!** Žrtvam 20. sept. 1. 1908, tako nedolžno usmrčenim in ranjenim, se slovenski narod najlepše oddolži s tem, da prispeva v prvi vrsti za oskrbo ponesrečencev, od katerih bo marsikateri pohabljen ali vsa začel oslabljen zapustil bolnico, potem pa za njihove rodilne, ki so podpore potrebne. Združeni narodni odbor se zatorej obrača do vseh Slovencov in Slovenk, da se odzovejo temu rodoljubnemu pozivu in vsak po svoji moči v ta namen prispevajo, prav posebno pa naši denarni zavodi, občine, korporacije itd. Kot neizbrisno znamenje naše ljubezni do onih dveh, ki sta padla 20. septembra 1908 kot svetoka smrtnega sovrašča, ki ga do nas goji naš narodni nasprotnik, ob enem kot opomin k skupnemu delu za prava našega rodu in jezika, pa je tudi potrebno, da jima postavimo spomenik, dostenjen stvari, za katero sta padla. Slovenci in Slovenke! Nabirajte in prispevajte, da na ta način ovekovečimo spomin na naša narodna mučenika! Združeni narodni odbor. — Opomba. Prispěvke, o katerih se bo polagal javen račun, sprejemajo za združeni narodni odbor g. dr. Alojzij Kokalj, odvetnik v Ljubljani, sprejemajo jih pa tudi upravnosti slovenskih časopisov v Ljubljani, da jih oddajo imenovanemu odboru.

* **Rajši z Nemci nego s poslanci** Slovenske kmečke zveze hodi dični slovenski poslanec dr. Ploj. Zadnjo nedeljo je sklical v Ptuj shod zaradi železnice Purkla-Ptuj-Rogatec, ki se bo seveda nadaljevala dalje po soltski dolini. Nemcov je dal Ploj navabiti vse polno, tudi vsonemškega Malika, ki je mnogo sokriv na zadnjih nemških izgredih, je povabil. Poslanci Slovenske kmečke zveze dr. Korošec, dr. Bešek, dr. Jankovič pa niso do-

bili nobenega vabila, da bi zastopalji koristi slovenskih krajev. Tako dela Ploj! Njegov list Novi Slovenski Stajerc pa v vsaki številki vabi na skupno delo! Kaj se pravi, ljudem pesek v oči metati?

* **Na Dunaju** se je otvoril dne 15. septembra t. I. socialen kurz z jako zanimivim in praktičnim programom. Tečaj bo trajal do 15. t. m. in imanen, vzgojiti mlade in sposobne moči za praktično delo na socialnem polju, vzgojiti dobre agitatorje, ustvariti kremenite značaje in dobre govoriske. Udeleženci so prišli iz vseh krovov našega cesarstva. Dnevni red je tako razvrščen, da je dopoldan odmerjen za uk; popoldne ob 2. uri pa se začnejo predavanja, ki trajajo z malim odmorom za večerjo do 6. ali 7. ure. Ob 8. uri je potem pogovor o predavanem.

* Za S. K. S. Z. so darovali: Vesela družba ob otočitvi Šijančeve slatinske koče 10 K. Polovčni prebitek, dve dijaški veseli na Sp. Štajerskem 24 K 77 v.; Neimenovan iz Zalca dve jubilejni petaci po 5 K.

Mariborski okraj.

m Dijaška kuhinja v Mariboru. Društvo Dijaška kuhinja v Mariboru je imelo dne 24. t. m. svoj letošnji občni zbor. Predsednik gospod stolni dekan dr. Ivan Mlakar je vse navzoče učite prisrečno pozdravil. Tajnik dr. Anton Medved je podal kratko poročilo o društvem delovanju v minoletem letu, iz katerega je razvidno, da je društvo tudi v preteklem letu zelo blagodejno delovalo; vsak dan je namreč dobivalo v Dijaški kuhinji 60–65 dijaškov opoldne tečen obed; v celem šolskem letu se je razdelilo 17.300 obedov med revne dijake, izmed katerih je marsikateremu samo vsled izdatne podpore Dijaške kuhinje mogoče študirati. Blagajnik Jakob Kavčič je potem poročal o gmočnem razvoju v toli koristnem društvu. Le-to poročilo bilo je letos manje povoljno. Dohodkov je bilo samo 2590.68 kron, stroškov pa 4426 kron. Le s prihranki minih let je bilo mogoče pokriti zelo občutljiv primanjkljaj. Mnogo dobrotnikov, ki so bili Dijaški kuhinji v Mariboru prej dolgo vrsto let požrtvovali podporniki, je v minoletem letu s svojimi doneski izostalo. Vemo, kje tiči vzrok, a gotovo je, da gimnazijski dijaki, podpore vredni in potrebeni, istegniso zakrivili. Radi tega trdno upamo, da nam preblagi bivši dobrotniki svoje plemenite podpore v bodočnosti ne bodo odtegnili! Pri volitvi novega odbora so bili izvoljeni: predsednikom stolni dekan dr. Ivan Mlakar, podpredsednikom odvetnik dr. F. Rosina, tajnikom prof. dr. Anton Medved, blagajnikom prof. Jakob Kavčič, odbornikom pa ravnatelj Henrik Schreiner, profesor Ivan Vreže in odvetnik dr. Radoslav Pipuš. Z veliko hvaložnostjo se je odbor spominjal vseh svojih blagoslovnih dobrotnic in dobrotnikov. Bog naj vsem tisočero povrne, kar so dobrega storili v prid drage nam slovenske mladine! Tiste, ki so nam naklonili večje svoje, moramo po dolžnosti posebne hvaležnosti imenoma nvesti: Posojilnica v Mariboru (Dijaške kuhinje že od nekdaj največja dobrotnica), njen predsednik dr. Fran Rosina, dr. Ivan Mlakar, mag. Fel. Ferk, dr. Rad. Pipuš, Posojilnica v Ormožu, Okrajni odbor Šmarje, Okrajna posojilnica v Ormožu, Mariborska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda, ki je nam poklonila zdaten prebitek (160 K) svoje božičnice v otroškem vrteu pri č. šolskih sestrah, Posojilnica v Makolah, Hranilnica in Posojilnica v Dolu, vrlji Mohorjani v Slivnici, Posojilnica v Gornji Radgoni, Posojilnica v Framu, v Konjicah, v Slovenski Bistrici in v Ljutomeru, Hranilno in posojilno društvo v Ptaju, Posojilnica in hranilnica v Šmarju, nadžupnik Lenart, župnik Mart. Medved (300 K), mariborski bogoslovi, Okrajna hranilnica v Slovenjgradcu, Marija Miheljak v Makolah, mariborski srednješolski dijaki, ki so priredili v Narodnem domu gledališčno predstavo s 180 K čistega dobička. Bodil še ponovljeno izrečena vsem najsrnejsa, zahvala! Zraven pa dostavi novi odbor nujno in ponižno prošnjo, da nam naši dobrotniki ostanejo zvesti tudi v prihodnjem letu. Naša prošnja je tem iskrenejša, ker zaradi hude draginje in velikega števila dijakov, ki smo jih sprejeli, za tekočo leto potrebujemo posebne pomoči in podpore. Blagi narodnjaki, spomnite se pri veselicah, narodnih in zasebnih svečanostih, ob godovih in slavnih priložnostih naše Dijaške kuhinje! Pritejajte kakšne slovesnosti nalašč v ta namen. Ne pustimo gladu trpeti slovenske mladine, katero pozivljamo, da hvaležna ostane svojim plemenitim dobrotnikom! V mladini pa — je naša lepša bodočnost!

m **Slivnica.** Cesarski jubilej izobraževalnega društva bo 4. oktobra po večernicah. Deklamacije, slavnostni govor (gospod nadučitelj slivniški), podučna igra mladeničev; slovo letošnjim vojaškim novincem te fare in poduk njih tovarišem spregovorijo Slivničanom že dobro znani, vneti g. župnik framski.

m **Slivnica.** Bralnemu društvu so naklonili podučenih in zabavnih, med njimi zelo redkih toranj dragocenih knjig p. n. gospodje duhovni svet. Fr. Hirti, mil. prelat K. Hribovšek, kn. šk. bogoslovje, kanonik Majcen, prof. dr. A. Medved ter dr. K. Glaser. Lepa hvala!

m **Slivnica** pri Mariboru. Nepozaben nam ostane mašniški jubilej sv. očeta Pija X., slavljen

20. septembra 1908. Cerkev znotraj in zunaj bogato ozaljšana, dvorana izobraževalnega društva vsa v vencih in rumenobelih šopkih in zastavah, slike zadnjih treh papežev z bršljanom, oder ves v zelenju in s tisoč trojne vzvišene službe, prisrčen pozdrav gospoda podpredsednika Karola Pestevšek do nabito počne sobe in predsope slavilcev; živahne deklamacije Franca Fras iz Dobrove ("Kjer je Petra cerkev prava" in "Tja v večno mesto plove") in Karoline P. iz Crete ("V prestol slave vekovite" in "Večna Roma, spleta venec"); slavnosten, dovršen govor prof. dr. A. Medveda; podučna in ob enem zabavna predstava rojenih igralcev Skodič-Spurej; krasno ubrani mogočni mešani zbori raznih papeških imen pod vodstvom gospoda nadučitelja; mehki akordi tamburice — vse to je uplivalo ne le na oko in uho, gotovo tudi na duha in srce! Goreč govornik, ki so vse letošnje počitnice vključ naporni službi veroučitelja na gimnaziji žrtvovali izobrazbi ljudstva, so nam poljudno, na drobno opisali življenje Pija X. od zorne mladosti do Petrovega prestola, pokazali njih osebne lastnosti in kreposti, razvili njih upliv na vesoljni svet, njih slavo in dostojanstvo, a tudi omenili težav in bridkosti, solz in žalosti onega, ki nosi kot znak papeštva poleg trojne krone tudi trojni križ. Slike Pija IX. in Leona XIII. poleg Pija X. so nam vzbujale čustva do papeštva sploh kakor so tudi bile deklamacije pred govorom posvečene sv. stolici v obče, a oni dve po govoru prav posebno Piju X. Igra nam je pokazala, da pride tudi v najboljšem zakonu do nesporazumljenja, a da ni dobro, domačih prepirov zapeti sosedom, še manj pa verovati podpiholcem. Pismen pozdrav na vse zbrane in gospoda govornika še posebej je došel od društvenega predsednika, ki se je mudil tiste dni v Berolinu na mednarodni konferenci parlamentarcev. Srčna zahvala neutrudnim rokom onih, ki so veliko ur mirnega, potrebnega počitka žrtvovale, da so spletile toliko vencev; zahvala preč. gospodu govorniku, igralcem, pevcom in vsem, ki so pripomogli k slavnosti. Bog jim daj stanovitnost v sv. veri, blagoslov in zadovoljnost in pa — srečen zakon!

m **Jarenina.** Prelepa in gulinjiva je bila slovesnost, ki so jo priredili tukajšni dosluženi vojaki dne 29. septembra. Ne kako društvo, ne duhovnik ali učitelj, ampak priprosti može, oziroma fantje Krišti, Potrč, Pregl itd. so bili, ki so nam pripravili s to slavnostjo tako prijetne ure. Obhajali smo ta dan 60letnico presvitlega vladarja. Blizu 300 naših vrlih veterancev prikorakalo je z godbo na čelu pod vodstvom gospoda Supaniča v župno cerkev. Měd potjo so udeleženci defilirali pred podobo svitlega vladarja. Na to je gospod dekan ob asistenci opravil slovensko sv. mašo, měd katero so skoraj vsi veteranci prejeli sv. obhajilo. V slavnostni pridigi je gospod dekan podal lepe čednosti, ki dičijo našega cesarja. Ko konča z besedami: "Bog ohrani nam cesarja", zasvirala godba in pevci zapojo cesarsko himno, da se je razlegalo čez hrib in plan. V očeh marsikaterega pa se je zasvetila solza veselja. Ubrani glasovi slavne marioborske veteranske godbe so se razlegali še pozno v noč. Izvolil se je tudi začasni odbor novega veteranskega društva v Jaremini. Slava!

m **Iz Slov. gorice.** Opozorjamero merodajne oblasti na vago pri Sv. Trojici.

m **Sv. Jurij** in Slov. gor. Ob vsestranski udeležbi se je vršila prireditev našega brainega društva, oziroma dekliške zveze, v nedeljo dne 20. septembra t. l. Krasni ste deklamaciji "Brezmadelni" in zlasti "Slovenski svet — Marijin dom", kateri pesmi ste prednašali mladenki M. Mlakar in R. Bauman. Gulinjiva je bila igra, kakor so sploh Marijine, "Raz Marijino sreća." Smemo pohvalno priznati, da so vse igralke izvrstno pogodile svoje uloge. S kakim težkim srečem je obsodila Zmagoslava (P. Kurnik), ki je prednašala prolog k igri, na smrt Stano, uboga deklico, kateri je Marija dvakrat izkazala očividno milost. To ste dve vodilni ulogi cele igre, ki ste se posebno dobro igrali. Igra je naredila globok utis na občinstvo. Ubrani glasovi pevskega zabora so poveličevali celo slovesnost, ki se je potem izpremenila v prijetno domačo prosto zabavo. Vsi udeleženci pa, domačini kakor drugi gostje iz različnih krajev, so se zopet prepričali, da hodi naša mladina bralnega društva in pevskega zabora po pravi poti napredka in izobrazbe. Kličemo torej: Le krepko, neustrašeno naprej!

m **Ruše.** Naši vojaški novinci priredijo v nedeljo, dne 4. oktobra v gostilni Marija Marin pri kolodvoru viško trgačev. Začetek ob 6. uri zvečer. Pričakujemo obilne udeležbe. Vstopnina je 40 v.

m **Sv. Lovrene** nad Mariborom. Tukajšna novoustanovljena kmečka hraničnica in posojilnicarajtajznovka vrlo dobro uspeva. Posebno številne so denarne vloge. Ljudje vzdigujejo svoj denar v drugih denarnih zavodih in ga vlagajo v domačem; za to zaupanje se ima posojilnica zahvaliti svojemu premožnemu in najuglednejšemu načelniku — Janezu Schweiger-Bezjak, veleposestnik v Kumu, načelnik; Paul Skerbinjek, veleposestnik in trgovec z lesom, vinom in poljskimi pridelki v Kumu; Štefan Schicker-Ropič, veleposestnik in trgovec z lesom v Krecenbahu; Anton Brezočnik-Hojnik, veleposestnik v trgu; Valentin Pečovnik-

Rebernik, veleposestnik v Rotenbergu; Mihael Paulič-Kogler, posestnik v Krecenbahu; Friderik Horvat, župnik in posestnik; Jakob Paulič-Sadovnik, posestnik v Rotenbergu, Anton Petrič v Franc Skačej, tržana in posestnika v trgu. Podrejena je največjemu jugoslovanskemu denarnemu zadružništvu, ljubljanski Zadružni zvezi. Ima črez tri župnije razširjen delokrog, črez Sv. Lovrenc, Ribnico in Puščavo. Ker ima najtrdnejša tla, obeta postati največja rajtajznovka v Dravski dolini od Maribora do koroške meje. Zahteva za posojila 5% in daje za vloge 4% obresti. Prebivalci vseh stanov, poslužuje se v vseh denarnih potrebah Šentlovrenčke kmečke hraničnice in posojilnice! V njo zalagajte, iz nje si izposojujte. Lesni trgovci lahko stopijo s to posojilnico v tekoči račun; dobijo iste ugodnosti kakor pri vsaki drugi! Svoje prostore ima pri Pernatu v trgu. Uraduje vsako nedeljo po rani božji službi.

m **Gornja Poljskava.** Veselica, ki se je vršila pri nas dne 6. septembra, se je v vsakem oziru krasno obnesla. Ljudstvo je prišlo od vseh strani in zabava se je razvila nad vse veselo. Agitacija je bila na naši strani velika, a na nasproti tudi. To si bomo kmetje zapomnili. In ravno to se nam zdi čudno, da ljudje, ki znajo nemški besed in tako nekako po naši milosti životarijo na Poljskavi, da ti ob času naših veselic pozabijo gevorice, katere jih je učila mati. Pa poslušajte! Se hujše, kako se znajo ti gospodje maščevati. Jednemu tukajšnjem trgovcu je veselica teko žive razburila, da z maščevanja ni hotel niti slovenskega sadja tačas jesti, češ, slovenskih hrušek ne jem. Slovenci, če mu ne diše slovenske hruške, gotovo mu tudi slovenski denar ne diši. Tudi nekatere druge osebe so se nepenčile, pa je škoda papirja.

m **Iz Slov. Bistrice.** Nemška šola. Pred več leti je bilo moderno, da so mestne gospe in gospodične nosile zadi pod hrbotom stolček, kateremu se je reklo načadek. Če si videl tako gospo, se ti je to zdelo grozno neumno; pa bilo je moderno. Danes je pa moderno, da mora vsako nemčursko gnezdo imeti nemško šolo za otroke, ki nemški ne znajo. V nemški šoli učiti slovenske otroke pisati, brati in računati v nemškem jeziku, je ravno tako, kakor da bi šel kdo svoje krave učiti, kako se blago prodaja; in naj še tako sladko govoriti, ali nemško ali slovensko, krave ga bodo debele glede, ena ali druga bo zaobilala, drugega vspeha ne bo imel s svojim podkom. Kaj tudi hočejo revice, ko ga pa ne razumejo. — Da bi slovenski otroci nötumi ostali, da se ne bi ničesar dobro naučili, da bi nemškega učitelja debele gledali, ko jih razлага to in ono, to in nič drugega hočejo tisti, ki pošiljajo svoje otročke v nemško šolo. Katehet mora v nemški šoli učiti nemški. Ko bo učil: otroci morajo svoje starše spoštovati, ne smejo krasti, ne lagati, ko jih bo učil, kako se spoved opravi itd., ga bodo slovenski otroci debele gledali — kako bridko je to za starše — še hujše za otroka, ki se najvažnejšega ne bo naučil. Katehet pa slovenski ne sme govoriti na nemški šoli. Nemški otroci bodo učitelja razumeli, se bodo res kaj naučili, slovenski pa bodo zaostali. Vi slovenski starši, vi Gornjebistrščani, ki vsi posiljate svoje dečce v nemško šolo, ali tega ne sprevidite? Ali ste vso ljubljen do otrok iztrgali iz svojega srca, da jim več ne privoščite, da bi se kaj dobrega naučili? In vi hočete, da vaši otroci znajo nemški. Prav je, pa ljudje božji, kako se bodo naučili nemščine, če jih učitelj ne pove, da se pravi krava po nemško Kuh, tele Kalb, njiva Acker itd., tega pa učitelji ne morejo povedati, ker slovensko čisto nič ne znajo. Če hočeš, da se bo otrok dobro nemški naučil, ga ne smeš poslati k učitelju, ki niti besede ne zna slovenski! Oče, kako lepo je to ime! Mati, najmilejša beseda! A če ti pošlješ otroka v nemško šolo, potem naj ti otrok nikdar ne reče oče, nikdar mati! Ti mu ne privoščiš poštenega poduka! Ti nočeš, da bi se otrok naučil najboljšega, to je krščanskega nauka! Ti nisi oče, ti ne mati!

m **V Ritoznoju** pri Slov. Bistrici je umrl dne 25. septembra Anton Pristovnik. Bil je zvest pristaš Slovenske kmečke zveze. N. v m. p.!

m **Zamarkoviči** je uničil požar dne 22. septembra posestniku Šmonu Bračku hišo, hlev in gospodarsko poslopje. Ker je bilo poslopje s slamo krito, se je oganj tako hitro razširil, da so si domači s pomočjo sosedov komaj še rešili živino. Zgoreli so tudi vsi življenski pridelki in krma.

m **Laporje.** Prijetno, ob enem pa tudi poučno zaščavo nam je priredilo naše izobrževalno društvo zadnjo nedeljo dne 27. septembra s svojo jubilejno veselico, ki se je po splošni sodbi udeležencev v zadovoljnost vseh (tudi blagajnika) prav dobro obnesla. Pevski zbor je pod spretnim in pozdravnim vodstvom gospoda organista zapel nekaj prav lepih pesmi, deklimatorji so pogumno, akoravno so prvokrat nastopili, slavili Marijin, pažev in cesarjev jubilej v prav primernih pesmih,

izvrstno so se kakor vselej znali vglobiti, v svoje uloge vrle igralke in igralci. Žalibog je obljudljeni govor izostal. Skratka: Bil je lep večer, časten za naše društvo, časten pred vsem za naše mladenke in mladenice. Pokazali so, da so vneti za vse lepo in dobro, naj bi ostali vstrajni, saj vse gre, le "ne vdajmo se!" Hvala vsem za trud, ki so ga imeli s to veselico. Hvala tudi vsem gostom, ki so od blizu in daleč (celo iz Prihove in Žalc) prihiteli v našo sredino. Na svidenje še večkrat! — Nekaj vrlih mladeničev nas zapusti, ker morajo iti cesarja služit. Želimo jim mnogo sreče v vojaškem stanu, zvesti naj bi ostali našim vzorom tudi v tem nevarnem stanu. Geslo slovenskih mladeničev: vse za vero sveto in domovino draga, vam ostani vedno sveto! — Blagoslovilje orgelj, ki bi se imelo vršiti dne 27. septembra, se je preložilo na nedeljo dne 11. oktobra vsled nepričakovanih zakrep.

m **Društvo "Skala"** pri Sv. Petru in Mariboru priredil dne 4. t. m. po večernicah cesarjevo jubilejno slavnost v novi šoli. Poleg slavnostnega govorja se bode kazalo s skoptikonom mnogo krasnih slik iz cesarjevega življenja. Vstopnina: sedeži 30 v in stojšča 10 v. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Ptujski okraj.

p **Naglo umrl** je na Ptiju dne 27. septembra gospod Jurij Slamberger, stražmojster v pokolu. V gostilni pri Slavincu mu naenkrat poslane slabo, mož se zgrudi in v par urah je bil mrtev. Naj v miru počiva!

p **Ptuj.** Iz krovov deželnozborovskih poslanec izvemo, da se bo interpelacija zaradi ptujskih izgredov v deželnem zboru stavila ob času, ki bo najbolj primeren in ko se bodo poizvodbe ratanko izvršile.

p **Ptuj.** Neki zakotni dopisun Marburgcerce in Tagespošte me je na nečuven način napadel, češ, da sem pri glavnih skupščini društva sv. Cirila in Metoda v Ptiju imel hujškajoč govor in da sem kolovodja ptujskih nemirov, radi česar sem se moral pri ptujskem okrajnem glavarju zagovarjati. Kakor sem pri njem slovensko izjavil, da to ni res, ravno tako tudi tukaj dopisuna gori omenjenih listov javno imenujem lažnjivca in obrekovalca. Tistem pa, kateri mi naznani imenega obrekovalja, obljubim 200 K nagrade. Seve, da sem obema listoma poslal popravek. Ptuj, dne 28. septembra 1908. o. Lenart Vaupotič, gvardijan in župnik.

p **Ptuj.** Celi zadnji teden so nemški fakini namenoma trosili vest, da pride v nedeljo dne 27. septembra nad 6000 Haložanov v Ptuj, da naskočijo in razdrobijo vse nemške hiše in trgovine. Okrajni glavar Weiss je zaradi tega poklical v Ptuj orožnike iz celega Štajerja, češ: "Bati se je največih izgredov." Ornigu je zapovedal, da naredi mir. Malik je posredoval pri ministrstvu in ministru mu je obljubil izdatno pomoč zoper sovražne Slovence. V soboto pa je šla po Ptiju novica, da pridejo Nemci z večernimi vlakom in da hočejo napasti Narodni dom in sploh slovenske hiše, kakor so to storili v Mariboru. Ptujski nemčurski komiji so poslali na kolodvor celo tolpo fantov-solarjev, a Nemci ni bilo; pač pa je prišlo devet orožnikov. Celotno noč je orožništvo stražilo po mestu. Nemška fakinaža se je skrivala v varnih kotih. Bilo je vse mirno. Tudi drugi dan, v nedeljo, je bilo vse mirno. Ljudstvo je ostalo večinoma doma radi shodov; prišlo je na Ptuj le kakih 150 fantov, okrašenih s slovenskimi trobojnamicami. Slišal se je večkrat krepak živio! — izgredov pa ni bilo. Velik strah za prazen ni!

p **Ptujski nemški in nemškutarski trgovci** so v velikem strahu: kar naenkrat "ta tumast kmečki folk" noče več v njihove Štacune! Neki kmet je prišel v nemško trgovino v Ptiju, plačal svoj dolgorrek slovesno: "To vam je prinesla "slovenska svinja", kakor nas imenuje; zakolnem se vam, da ne prestopim več praga vaše hiše!" In sel je. Dolgo je Štajerc farbal kmečko ljudstvo, ko so pa kmetje sami videli, kako so podijavani Nemci pretepali mirne Slovence, so rekli: Sedaj vidimo, da je Štajerc res naš največji sovražnik, sedaj vidimo, da je Štajerc satansko lažnjiv in goljuš list. Proč ž njim!

p **Slovenske trgovine** v Ptiju so sledče: A. Senčar, trgovina s špecerijskim blagom; A. Jurca, veletržec s poljskimi pridelki; Peteršič, prodaja papir in galanterijsko blago; Slovencem prijazen pek je Potočnik. Slovenske gostilne: Narodni dom, Mahorič, Slavinec, Brenčič, Muršec.

p **Priozor** na ulici v Ptiju. Nemški trgovci v Ptiju mimoidočemu kmetu: "No, očka, dobér dan, ali ne bo danes nič novega?" — "Aha, vi znate sedaj naenkrat slovenski", se namazne kmetič zvito in gre lepo dalje. Dobro uro pozneje: Ravnoisti drugemu kmetu: "Ljubi očka, sedaj pa te k meni, imam tako dobro in frišno blago!" — "Ne, k vam ne grem, ker se bojim, da me ubijete ali pomažete z jajci, kakor se je to zgodilo v Ptiju predzadnjo nedeljo!" Nemec se je potipal za nos, češ, mogoče je postal enkrat daljši!

p **Na Vurbergu** smo imeli dne 27. septembra dva shoda. Ob 11. uri je bil pri gospodu Golobu protestni shod zoper nasilje Nemcov. Popoludne pa je gospod dr. Kovačič prav zanimivo govoril v iz-

obraževalnem društvu o francoskih vojskah, s posebnim ozirom na južno Štajersko v letih 1808 in 1809.

p Trgatov v Halozah se je pričela. Krasno vreme in sladko grozdje vleče ljudi trumoma v Halozu in drugam. Bo izvrstna kapljica.

p Sv. Barbara v Halozah. Nedavno smo dobili knjige družbe sv. Mohorja, ki se letos odlikujejo po krasnem molitveniku presv. Srca Jezusovega. Veseli nas, da nas je letos v naši župniji 250 Mohorjanov, tedaj za 87 udov več od lanskega leta, vključiv dvema slabima letinama. Da nas je toliko, se imamo zahvaliti g. župniku, ki so nas s primereno besedo znali navdušiti za družbo. — V nedeljo so imeli naši mladeniči, vojaški mladinci, svojo pobožnost. Večina jih je prejela sv. zakramente, a gosp. župniki so jim dali kaj lepe nauke ob slovesu od domače hiše v tujino. Dal Bog, da bi tudi v tujini ostali zvesti Bogu in narodu! — Župnišče pri Sv. Ani bo kmalu dogotovljeno. Iz 40 letne razvaline je nastala krasna stavba, ki še bo poznim rodovom pricala o goreči pobožnosti faranov od Sv. Ane ter o neumorni, delavnji podjetnosti sedanjega gosp. župnika. Prihodnje leto pa se namenjava preslikati ter popraviti župniška cerkev, in v ta namen se bode že letos pobiral vinski mošt. Farani, darujmo radi za ta blagi namen! — Te dni smo začeli brati. Mošt se odlikuje po kakovosti in količini. Kupci, ki hočete imeti izborno hajoško kapljico, potrudite se po njo k Sv. Barbari v Halozah! — V nedeljo bode imelo naše podporno društvo za uboge šolske otroke veselico, na katere se uljudno vabijo vsi prijatelji šolske mladine.

p Ormož. Načelnik slovenskega kluba v deželnem zboru gospod Robič nam sporoča, da je deželni poslanec Kočevar odložil mandat v političnem odseku zgolj iz gospodarskih vzrokov.

p Polenšak. Mladieniški shod na Polenšaku se je vsled nepričakovanih ovir moral odpovedati, oziroma prestaviti na nedoločen čas.

p Sv. Marjeta na Drav. polju. V nedeljo, dne 27. septembra se je vršil pri Miklnu protestni shod proti nemškim silovostenim v Ptiju, Mariboru i. t. d. Govorili so gg. dr. Jurščič, v imenu Kmečke zveze Mihael Brenčič iz Spuhlje, kmet Murkovič in en dijak. Sprejela se je sledenča resolucija: 1. Zborovalci zbrani na shodu pri Sv. Marjeti najodločenejo obsojajo pobalinske napade na mirne Slovence v Ptiju. Izrekajo svjbe obžalovanja, ker državna oblastni preskrbela za varnostosebe in imetja. 2. Izrekajo svoje sožalje stolnemu slovenskemu mestu Ljubljana zaradi žalostnih dogodkov, da so vojaki brez potrebe streljali na Slovence. 3. Zahtevajo na slovenski zemlji slovenske napise, slovenske uradnike in slovensko uradovanje. Za svojo varnost zahtevajo poddržanje policije v Ptiju, Mariboru in Celju. Po zborovanju so zborovalci zapeli "Hej Slovenci" in "Lepa naša domovina" ter se razšli na domove s sklepom: Ne vinarja več Nemcu ali nemčurju.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Minolo nedeljo se je vršil tukaj zaupni shod Kmečke zveze. Udeležba je bila prav dobra. Ljudje so že težko čakali, kaj jim bo državni poslanec Pišek novega povedal. Ob 3. uri popoldne otvorili sklicatelj shod in pozdravil došlega državnega poslanca Pišeka in urednika Sl. Gospodarja. Predsednik shoda, Franc Napast, podeli nato besedo državnemu poslancu Pišku. Pišek razloži navzočim zborovalcem, koliko hudega je že povzročil ptujski Stajerc in njegov urednik Linhart med našim slovenskim ljudstvom. Zato pa proč s tako nesnago! Dober Slovenec tega lista ne čita. — Na občno željo govoriti nato o srbski pogodbici in potem o suši. Svari kmetovalce pred predčasno prodajo živine, kajti pomoč mora priti. — Ker se ljudje pritožujejo, da so se počitnice že končale, in da morajo otroci sedaj obiskovati šolo, ko bi jih doma najbolj rabili, jim obljudi poslanec Pišek, da bode Kmečka zveza, ako zmaga pri prihodnjih deželnozborskih volitvah, v tem oziru vse storila, da se uvedejo jesenske počitnice. Končno poziva poslanec še enkrat k bojkotu Stajerca. Besedilo dobi nato urednik Rakovič, ki na kratko omeni škandalozne dogodke v Ptiju, Mariboru in Celju ter nečloveško postopanje vojakov v Ljubljani, in želi, da bi se Slovenci osvobodili tujčevega vpliva. Nato govoriti še sklicatelj. Z ostromi besedami ožigosa neprimerno, kruto postopanje Nemcov napram Slovencem, in poziva k samopomoči na gospodarskem polju. Shod se je končal povsem mirno, če ravno so se čule med izvajanjem govornikov tupatam besede ogorčenja.

p Sv. Križ tik Slatine. Dne 20. septembra smo imeli običajno žegnanje. Kaj ne, nič novega? Letos je bilo radi dveh dogodkov posebno znamenito. V cerkvi smo obhajali jubilej zlatomašnika Pija X., česar življenje in delovanje je opisal slavnostni govornik župnik gospod Gomilšek. Po včernicah pa se je pomikala velika procesija iz nadžupniške cerkve proti Sv. Trojici, kjer počivajo naši ljubi ranjki. Ob cesti tijgor je dal naš rojek gospod major Pušnik prenoviti staro. Cokeljninkovo kapelo in je za njo kupil kaj lep in ganljiv kip Matere Božje sedem žalosti, ki stane 270 K in je mojstrsko delo slovenskega umetnika. To kapelo je blagoslovil ta dan gospod nadžupnik Korošec in imel kratek nagovor, oprije se na besede Jermijevih žalostink: O vi vsi, ki hodite po poti, pojdite in poglejte, ali je kje žalost, kakor žalost

moja. Nobeno oko ni ostalo suho. Na to je šla procesija nekočiko višje ſonkraj majorjevega doma. Tam je nadžupnik blagoslovil nov križ, ki ga je dal postaviti isti gospod major. Po blagosloviljenju križa je gospod nadžupnik vernikom na srca pokladal, naj se nikdar ne sramujejo sv. križa in materine besede, kakor se tega nikdar ni sramoval gospod major, ki je 40 let cesarja služil. Kdor se bo v tem življenju krža bal, ta bo enkrat pred njim trepetal na sodnji dan. Te besede so napravile na vse globok utis. Tudi mi župljani se zahvaljujemo za ta dva krasna spomenika krščanske umetnosti.

p Sv. Križ tik Slatine. Zadnjo nedeljo je imel v naši čitalnici g. jurist Ogrizek zanimivo predavanje o važnih kmečkih vprašanjih. Gospod predavač je s svojim dobro premišljenim govorom željal povhalo in priznanje. Žal, da ni bilo več poslušalcev. Gospodu govorniku vsa čast in zahvala! Želimo, da bi se mnogokrat prišel nas počastiti kot izvrsten govornik.

p Žetale. Vključ v temu, da je Kmečka zveza še pri zadnjih volitvah dobila v tem kraju le malo število glasov, bil je njen shod, katerega je priredila zadnjo nedeljo dne 27. septembra v tem kraju, vendar-le izredno dobro obiskan. Shodu sta predsedovala župana Kolar in Lah. Državni poslanec dr. Korošec je srčno pozdravil pristaše in ne staše ter jih ogreval za skupno delo v taboru Slovenske kmečke zveze. Posebno sedanj časi, ko je začela nemška in nemškutarska predpravnost zopet višje vzdigovati svojo glavo in se posluževati srove sile in ludodelskih reparskih napadov, zahtevajo od nas, da se združujemo za odpor proti nasprotniku. Opisal je na to dogodek v Mariboru, Ptiju, Celju, Ljubljani, ter izvajal, da se bo slovenski trgovski in obrtni stan moral okreptati po naših mestih in trgih, kajti le tedaj bodo ti kraji varni za Slovence. Naša dolžnost je, da tudi v tem smislu delamo in dosledno podpiramo vsepovsod slovensko obrt in trgovino. Na to je poročal o delovanju v državnem zboru. Zborovalci so pazno sledili govornikovim besedam ter stavili marsikatero vprašanje na svojega poslanca. Nazadnje smo si štali vsi kot dobrí prijatelji nasproti, med katerimi ni nesporazumlenja, ampak enako mišljenje za skupen nastop v blagor slovenskega kmečkega stanu. Ko se je izreklo soglasno zaupanje gospodru državnemu poslancu, se je shod zaključil, in minosimo v vrlih Žetaleh v sebi prepričanje, kajti je s shoda šlo več priateljev naše kmečke stranke, kakor jih je prišlo na shod.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Javni politični shod, ki se je nameril vršiti v nedeljo dne 27. septembra, je bil prepovedan. Vršil se je shod po § 2. Udeležencev je bilo do 300. Bili ste zastopani obe stranki. Kmetje govorniki so dali duška svoji opravičeni nevolji nad nemško kulturo. Toplo se je priporočalo geslo: Svoji k svojim! Povdajalo se je pa tudi, naj bodo svoji za svoje! Gotovo bo to najmočnejše orožje proti našim narodnim nasprotnikom. S tem, da mi podpiramo svoje narodne nasprotnike, si sami pletemo bič, ki nas tepe. Dokaz: Ptuj, Celje in tudi Maribor.

I Moravci. Moravska občina je imela dne 27. septembra svojo občinsko sejo, v kateri so podpisani navzoči odborniki protestirali proti izgredom, ki so se godili v Ptiju, Mariboru in v Celju ter izrazili svoje sočutje s starši in sorodniki v Ljubljani umorjenih. Občina Moravci, dne 27. septembra 1908. Poštrak, župan; Alojzij Belšak, svet.; Anton Spindler, svet.; Alojzij Vagrincec, Jožef Voršič, Alojzij Lovrec, Mihael Pitonja, Postrak Franc, Ivan Hanžel, Lovro Slana.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Znano je, da moramo iti k Sv. Juriju, če hočemo kaj lepega slišati in videti! To resno smo v polni meri skusili zadnjo nedeljo! Z lepkimi v valjili nas je brašno društvo vabilo na 20 letnico obstanka pevskega društva, radostnim srečem smo sledili temu vabilu, prepričani, da bomo zopet imeli najlepše vžitke, da bomo v družbi izbornih pevcev in igralcev preživel zopet prijetne trenutke! Zbral se nas je toliko, da v prostorni uti nismo imeli prostora, veliko gostov je moral biti zunaj! Prišli smo od Sv. Križa, Kapele, Radgome, Negove, Sv. Antona, Sv. Anđela, Sv. Boženke, Sv. Urbana, Male Nedelje, Sv. Tomaža pevski zbor z gosti, in raznih drugih krajev! In kaj se nam je nudilo? Očarali so nas govorji domačih govornikov, predsednika Košarca, mladežiča Gojčiča, mladeženke Njomec, katere nastopu in besedam smo se čudili vši: slavnostni govornik č. Bosina, nekdanji pevovodja, nam je dajal navodila o gojenju petja v šoli in društvi, podal poglavite lastnosti pevovodjev in pevcev. Igralci in igralke, kajpača, tudi tri in te so krasno rešili svojo nalogo, kakor vedno, kaštar nastopijo. Nismo se pa mogli zadostiti lepi slovenski pesmi! Krasno je pel domači pevski zbor razne točke, med njimi nalašč za ta dan harmonizirano pesem, tekmoval je z njim vrlji zbor od Sv. Tomaža, pod spretnim vodstvom g. Zemliča. Lepe pesmi glas, doni v deseto vas, pravi pregovor, res je; pričakovali smo od te slavnosti veliko, a

kar smo slišali, je daleč preseglo naše pričakovanje! Po končanem dolgem vsporedu ni vtipnila pesem, domači in tomaževski pevci so nas zabavali naprej, nastopil je tudi prvotni zbor, oglašili se razni govorniki, kakor predsednik mladeničke zveze od Sv. Urbana, Škofijer Jože, kapelan od Sv. Antona, g. Lasbacher in drugi, ki so nas vspodbujali k vstajnosti v lepi pesmi in narodni ljubezni, posebno v zdajnih, razburkanih časih! Oglašali so se seli Šaljive pošte, visoko v zrak so šwigale krasne rakete, pesem je doneka čez polnoč! Gospa Trstenjak je imela dela počne roke, da je postregla vsem! Prehitro je potekel čas, da smo morali se ločiti, samo eno želimo, da bi zopet slišali mile glasove slovenske pesmi iz grl jurjevščini in tomaževskih Škrjančkov! Bralnemu društvu čestitamo na moralnem in gmotnem uspehu.

I Ljutomer. Kdor se hoče dobro zabavati in poskusiti ljutomersko kapljico, potrudi se na dan godu presvitlega cesarja jubilanta Franca Jožeta I., to je v nedeljo 4. oktobra t. l. v Radomerje k Pihljaru — prej Halozan. Tam prirediti isti dan ljutomersko veteransko društvo velikovinsko trgatev. Vspored bode tako zanimivi, samo prej sene sme vse izdati. Svirala bode društvena godba. Vstopina 20 h. — Preplačila se hvaležno sprejemajo. Čisti dohodek je namenjen za obliko društvenih godcev. Na mnogobrojen obisk vabi uljudno odbor.

Slovenjgraški okraj.

S Velenje. Minolo nedeljo je bil tukaj pokopan, toda ne tako slovensko kakor drugi dve žrtvi nemške brutalnosti v Ljubljani, 34letni Janez Obu, kateremu so razgrajajoči postopači v Celju povzročili smrt. Imel je prejšnjo nedeljo opravljati v Celju ter je slučajno zašel med ondotne nemške razgrajalce, ki so mu zadali tako rano v glavo, da je moral iti za nekaj dni v bolnišnico v Celju. Tu so mu rano zapele in ga črez par dni izpustili iz bolnišnice. A kaj se je zgodilo? V petek opoldne je prišel srečno domov, spregovoril še s svojim očetom par besed, na to pa, prepuščen sam sebi, se je ob 3. uri popoldne — obesil na neko hruško. Skoro gotovo mu je vsled rane pame ostala, in si je v tem obupnem stanju vzel življene. To je zopet žrtev nemškega razbojništva. Ves svet se mora čuditi, da ohranijo Slovenci tako mirno kri!

S Velenje. Tudi od tukaj so bili trije, takozvani „nemški“ fantje v Celju pri izgredih: Tišlerjev komij, ki je pristem Nemec, ker je iz Vranskega doma; Bizjakov pomočnik Hanzl in od lončarja Rednaka pomočnik. Slovenskim kmečom sporočamo ta imena v trajen spomin!

S Rečica. V nedeljo, dne 27. septembra pokazala je tudi občina Rečica in nje prebivalstvo svoj stud in ogorčenje nad pobalinskim napadom Nemcov na Slovence v mestih Ptuj, Maribor, Celje, Kočevje in zlasti proti neopravljencim nastopom vojaštva z rabo svinčenk v Ljubljani. G. župan sklical je ob 8. uri dopoldne žalno sejo občinskega odbora, kateri se je polnoštevilno sešel. Ko taisti porazloži pomen danesne žalne seje giede žalostnih dogodkov v Ljubljani in brutalnih napadov Nemcov na Slovence v zadnjem času, sprejela se je vloga na Njega Velikanstvo, v kateri se slikajo nemška tolovaštva in se prosi za odpomoč. Sprejelo se je tudi več sklepov, med drugimi ti-je: Občinski odbor v Rečici protestuje najodločneje zoper vsakovrstne napade Nemcov na Slovence v Ptiju, Mariboru, Celju in Kočevju; enako protestujemo tudi proti državnim funkcionarjem v Ptiju in Mariboru, ki so pustili Slovence na milost in nemilost v rokah nemških napadalcov. Zaradi nedolžnih žrtev vojaške krutosti v Ljubljani in brutalnih napadov Nemcov na Slovence v zadnjem času, sprejela se je vloga na Njega Velikanstvo, v kateri se slikajo nemška tolovaštva in se prosi za odpomoč. Sprejelo se je tudi več sklepov, med drugimi ti-je: Občinski odbor v Rečici protestuje najodločneje zoper vsakovrstne napade Nemcov na Slovence v Ptiju, Mariboru, Celju in Kočevju; enako protestujemo tudi proti državnim funkcionarjem v Ptiju in Mariboru, ki so pustili Slovence na milost in nemilost v rokah nemških napadalcov. Zaradi nedolžnih žrtev vojaške krutosti v Ljubljani in brutalnih napadov Nemcov na Slovence v zadnjem času, sprejela se je vloga na Njega Velikanstvo, v kateri se slikajo nemška tolovaštva in se prosi za odpomoč. Sprejelo se je tudi več sklepov, med drugimi ti-je: Občinski odbor v Rečici protestuje najodločneje zoper vsakovrstne napade Nemcov na Slovence v Ptiju, Mariboru, Celju in Kočevju; enako protestujemo tudi proti državnim funkcionarjem v Ptiju in Mariboru, ki so pustili Slovence na milost in nemilost v rokah nemških napadalcov. Zaradi nedolžnih žrtev vojaške krutosti v Ljubljani in brutalnih napadov Nemcov na Slovence v zadnjem času, sprejela se je vloga na Njega Velikanstvo, v kateri se slikajo nemška tolovaštva in se prosi za odpomoč. Sprejelo se je tudi več sklepov, med drugimi ti-je: Občinski odbor v Rečici protestuje najodločneje zoper vsakovrstne napade Nemcov na Slovence v Ptiju, Mariboru, Celju in Kočevju; enako protestujemo tudi proti državnim funkcionarjem v Ptiju in Mariboru, ki so pustili Slovence na milost in nemilost v rokah nemških napadalcov. Zaradi nedolžnih žrtev vojaške krutosti v Ljubljani in brutalnih napadov Nemcov na Slovence v zadnjem času, sprejela se je vloga na Njega Velikanstvo, v kateri se slikajo nemška tolovaštva in se prosi za odpomoč. Sprejelo se je tudi več sklepov, med drugimi ti-je: Občinski odbor v Rečici protestuje najodločneje zoper vsakovrstne napade Nemcov na Slovence v Ptiju, Mariboru, Celju in Kočevju; enako protestujemo tudi proti državnim funkcionarjem v Ptiju in Mariboru, ki so pustili Slovence na milost in nemilost v rokah nemških napadalcov. Zaradi nedolžnih žrtev vojaške krutosti v Ljubljani in brutalnih napadov Nemcov na Slovence v zadnjem času, sprejela se je vloga na Njega Velikanstvo, v kateri se slikajo nemška tolovaštva in se prosi za odpomoč. Sprejelo se je tudi več sklepov, med drugimi ti-je: Občinski odbor v Rečici protestuje najodločneje zoper vsakovrstne napade Nemcov na Slovence v Ptiju, Mariboru, Celju in Kočevju; enako protestujemo tudi proti državnim funkcionarjem v Ptiju in Mariboru, ki so pustili Slovence na milost in nemilost v rokah nemških napadalcov. Zaradi nedolžnih žrtev vojaške krutosti v Ljubljani in brutalnih napadov Nemcov na Slovence v zadnjem času, sprejela se je vloga na Njega Velikanstvo, v kateri se slikajo nemška tolovaštva in se prosi za odpomoč. Sprejelo se je tudi več sklepov, med drugimi ti-je: Občinski odbor v Rečici protestuje najodločneje zoper vsakovrstne napade Nemcov na Slovence v Ptiju, Mariboru, Celju in Kočevju; enako protestujemo tudi proti državnim funkcionarjem v Ptiju in Mariboru, ki so pustili Slovence na milost in nemilost v rokah nemških napadalcov. Zaradi nedolžnih žrtev vojaške krutosti v Ljubljani in brutalnih napadov Nemcov na Slovence v zadnjem času, sprejela se je vloga na Njega Velikanstvo, v kateri se slikajo nemška tolovaštva in se prosi za odpomoč. Sprejelo se je tudi več sklepov, med drugimi ti-je: Občinski odbor v Rečici protestuje najodločneje zoper vsakovrstne napade Nemcov na Slovence v Ptiju, Mariboru, Celju in Kočevju; enako protestujemo tudi proti državnim funkcionarjem v Ptiju in Mariboru, ki so pustili Slovence na milost in nemilost v rokah nemških napadalcov. Zaradi nedolžnih žrtev vojaške krutosti v Ljubljani in brutalnih napadov Nemcov na Slovence v zadnjem času, sprejela se je vloga na Njega Velikanstvo, v kateri se slikajo nemška tolovaštva in se prosi za odpomoč. Sprejelo se je tudi več sklepov, med drugimi ti-je: Občinski odbor v Rečici protestuje najodločneje zoper vsakovrstne napade Nemcov na Slovence v Ptiju, Mariboru, Celju in Kočev

derskem in Koroškem; bodri navzoče k narodni zavesti, h gospodarskemu boju proti nemčurjem pod geslom svoji k svojim in k podpiranju obmejnih Slovencev. — Z živio-klici na presvitlega cesarja zaključi g. predsednik ta pomemben shod. Zborovalci pa so od odhodu mogočno zaorili „Hej Slovanji! Vas pa občine, katere še niste priredile enakih shodov in sklepov, poznamo z rekom: „Pojdi in stori tudi ti tako!“

Kmet. bralno društvo v Šmartnau pri Slovenjgradcu priredi 11. okt. ob 3. uri pop. in za šolske otroke 15. okt. 1908 ob 2. pooldne v proslavo papeževe 50 letnice veselico z govorom in gledališko igro v prostorih g. Jož. Rotovnik, p. d. Plesnik v Legnu. K obilnej udeležbi uljudno vabi.

Konjiški okraj.

k Konjice. Dogodki zadnjih par tednov, ki so posebno živa priča sovraštva, ki je ima nemšto in nemškutarstvo do nas Slovencev, je dalo Slovencem konjiškega okraja povod, da so za pretekel nedeljo dne 27. t. m. sklical v Konjice zaupni shod, ki so se ga udeležili zastopniki vseh slovenskih strank. Udeležniki shoda so izrazili ogorčenje nad surovimi napadi na Slovence v Ptiju, ki so začetek in vzrok vseh demonstracij na Slovenskem, obsodili brutalni nastop razvidjanega vojaštva v Ljubljani, izrekli sožalje na nedolžno preleti slovenski krvi, zahtevali strogo, nepristransko preiskavo izgredov v Ptiju, Celju in Mariboru in njih povrzočiteljev, se zahvalili za odločnost vsega občinskega sveta ljubljanskega, zlasti še županu Hribaruju, poslancu dr. Sušteršiču in dr. Tiavčarju, ter sklenili uveljevati in strgo izvrševati geslo: Svoj k svojim.

k Konjice. Vsak pošten človek se pri nas zgraza na surovosti, ki so jih morali prenesti mirni Slovenci dne 13. septembra v Ptiju, v rojstnem kraju zloglasnega Štajerca, ko so bili od Nemcev in nemškutarskih Štajercijancev zmerjani, popolnino napadeni, tepeni in v par slučajih še denarja oropani. Isti čas so pohiteli v Ptiju tudi konjiški trga nekateri gospodje, seveda sami hudi in pristni Nemci, čeprav jim teče po žilicah samo slovenska kri. Med njimi je bil kajpada, trgovec Kupnik (!), ki ima sicer prijazen obraz za vsakega Slovence, če mu da kaj skupiti, slovenske kronice ljubeči notar Svoboda z 2 svojima pisarjem, štacunar Pretner (!), rojen Kranje, dr. Lederer, ki ga slovenski kmetje kar zalagajo z denarjem, potem tisti Šmit, ki bi bil rad zidal konjiško slovensko šolo in dr. Kadivnik, doma nekje iz Ribnice na Kranjskem, teda Nemec po vsej sili. Tudi celjska vojska 'zoper Slovence in slovenske hiše dne 20. septembra ni smela minoti, da bi ne pohiteli Konjičani tješkaj. Ker pa v Celje gospoda niso hoteli sami iti, je v svojem nepremagljivem navdušenju dr. Kadivnik nabral sveto denarja za te bojevnike. Spremigli so jih: pomičnik ključavnica Brezovnika, Montenari, zopet notarjevi pisarji, več delavcev Lavričeve fabrike (!), Ledererjev pištar Lebič in drugi, vsega skupaj 15 junakov. Slovenci iz Konjic in konjiškega okraja! Zapomnimo si dobro vsa ta imena.

Celjski okraj.

c Silovitost celjskih Nemcev. Zadnje dni je poltop celjskih Nemcev na kolodvoru založila na samem okoličanskem Slovenca, ki se je vračal s svojo soprogom in enim otrokom domov. Kakor kanibali, ko dobijo belokožca v svojo sredo, tako so zagnali ti kulturni gospodje krik okoli preplašene trojice in so zahtevali, da mora dotični Slovenc ž njim vptiti „heil.“ Možak je precej trden, zato se ni hotel udati. Nemške barabe so pa začele biti po njem kakor besne, s pestmi, palicami in koli. Nenkrat je bil mož v krvi, a klub temu ni hotel niti enkrat izreči besedice „heil“, čeravno so pretilli, da ga bodo toliko časa pretepali, da se j-m uda. Smrtni strah navzoče žene in mili jok otrokov ni ganil teh poživinjenih ljudi, tudi s človkom niso imeli usmiljenja, čeravno je bil že ves oblit od krvi. Bili so toliko časa po njem, da se je onesvestil. Potem so ga prijeli in vlekli onemoglega do mestne meje, med potjo huronsko hajlajoč. V bližino ni prišel ne policist ne orožnik!

c Sv. Peter v Savinjski dolini. V nedeljo, dne 27. septembra je imelo naše gospodarsko bralno društvo „Sloga“ svoj občni zbor, katerega se je udeležilo na stotine občinstva. Poročilu predsednikovemu je sledilo predavanje preč. g. župnika (dr. Jančiča) o zgodovini šentpeterske župnije. Z velikim zanimanjem so poslušali župljani zgodovino domačega kraja. Nato je predaval bogoslovec g. J. Žagar o pravi izobrazbi in o branju knjig in časopisov, Deklamovali ste dve deklinci, prva Gregorčičeva pesem: „Kmetski hiši“, druga Prešernova zdravico. Nato je sledila volitev novega odbora. Mladenci in mladence so z veseljem pozdravili načrt, po katerem jih namerava društvo zanaprej izobraževati in organizovati. Torej mladina na delo!

c Ljubno. V pondeljek, dne 5. t. m. se vrši pri nas blagoslovilje, novega vođodavca. Ta dan ima tudi vrlo, še-le kratko časa obstoječe tukajšnje vojaško veteransko društvo svojo slovensko jubilejno sv. mašo in veselico. Pričakujemo obilne udeležbe

c Sv. Stefan. Nova kmetijska podružnica se je osnovala za občine Slivnica, Sv. Stefan in Žussem. Podružnični odbor šteje razven načelnika še deset odbornikov in sicer štiri iz Slivnice, štiri od Sv. Stefana in dva iz Žusma. Načelnikom je izvoljen č. g. Andrej Zdolšek, župnik pri Sv. Stefanu, nlegovim namestnikom pa gospod Matija Selič, posestnik v Voglajni na Slivnici. Tajništvo je prevezel gospod Ivan Kotnik, učitelj pri Sv. Stefanu.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Kaj lepo se je vršila zadnja nedelja papeževa slavnost našega izobraževalnega društva in sicer ob veliki udeležbi domačinov in sosedov. Slavnostni govornik nadžupnik Korošec v iskrenih besedah proslavlja jubilej sv. Očeta in udanost slovenskega naroda sv. cerkvi, nam živo popiše svoje potovanje po Slovenskem, zlasti žalostne dogodke v Ljubljani, kateri so zakrivili ptujski Nemci in nemškutarji, ti grdi nehvaležneži, ki žive le od Slovencev. Zato je pa edino umestno, da Slovenci na naši zemlji nikjer več ne podpiramo s svojim denarjem najhujših sovražnikov vere in narodnosti naše: Govornik nas popelje k Mariji Pomagaj na Brezje, na rajsko lepi Bled in Bohinj ter v Gorico in na Sveti goro pri Gorici, in povdarja, da moramo Slovenci v dejanju ljubiti svojo krasno domovino in vse storiti, da ostane naš narod tudi v bodoče zvesto vdan Bogu in Mariji. Ko se poleže viharno pritrjevanje vrlemu govorniku, nas razveseli pesem „Lepa naša domovina.“ Potem nam drugi slavnostni govornik, naš državni poslanec dr. Korošec v prepričevalnih besedah opisje moč in pomen časnikarstva. Skrbeti moramo, da se naši katoliški časniki razširijo tako, da ne bo kmečke hiše brez njih. Koško gorja lahko povzroči ničvreden časnik, vidimo na Štajercu, ki je krv nepozabnih napadov Slovencev na Ptiju. Ta list na vseh krajeh zatirajmo in ogibljimo se ljudij, ki še verujejo laži tega lista. Ako podpiramo naše katoliške časopise, posnemamo sv. Očeta, ki so posebno velik prijatelj dobreih časnikov. Casu primerni govor smo vsi poslušali z največjim zanimanjem in ga odobravali. Srčna hvala in slava obema govornikoma. Pevke odpojo papežovo himno, Mladenki Verk Amalija in Conč Mar. slavita sv. Očeta ljubezen do mladine in do dela, Hajnšek Mar. pa deklamuje pesem „Zlatomašniku Piju X.“ Ganljiv prizor je bil, ko se majhna deklica Otopec Alojzija v imenu otrok v pesmi pokloni sv. Očetu, končujoč: „Za te živelj, za te molili bodemo vsi; tebe, naš oče, Pij, preljubljeni, Bog naj še dolgo živi!“ Slavnost zaključuje pevke s papežovo pesmijo, ki lepo povdarja: Naj ti verige na roke in križ na rame polože, naj z vencem trnjevim sovrag te rani do krvavih srag: O Pij, vskidar s teboj smo vsi, do konca tvojih zemskih dni! Potem se je vršil šaljivi srečolov, ki je zbrane živrstno zabaval, dnuštu pa načlonil lepo podporo za društveno omaro. Hvala vsem domačinom za lepe dobitke, zlasti pa vrlji rodbini Ogrizekovi pri Sv. Križu!

c Častna izjava. Podpisano uređništvo obžaluje, da je v dveh zaporednih številkah Slovenskega Gospodarja objavilo celo vrsto najhujših žalitev gospoda dr. Riharda Karba, zdravnika na Vranskem. Lojalno priznavamo, da so bile žalitev neumetljene in vseskozi krivične. Za uređništvo Slovenskega Gospodarja: Fran Rakovič.

c Galicija. Jubilejna veselica, katero so priredili dne 20. septembra naši fantje, je lepo uspešna. Veseli nas, da so nas poleg domačinov posetili vrlji Ponkovljani in Smarčani, posebno pa čelijski mladenci, ki so tudi sodelovali pri veselicu. Slavnostni govornik gospod visokošolec Puntner je razložil v svojem govoru razvoj Slovencev od leta 1848 do danes. Bodil mu srčna hvala za lepi govor. Domači pevski zbor nas je razveseljeval z lepim petjem. Saljivi srečolov je napravil dosti smeša. Le škoda, da je zabavno-poučni govor moral radi pičlega časa izostati. pride pa pri prvi taki priliki na vrsto. Vsem, ki so pripomogli, da je veselica tako lepo uspešna, se srčno zahvaljujemo. Posebno slovenskim gospodom trgovcem, ki so pripomogli k srečolovu. Priporočamo vsem Slovencem, posebno Galičanom, da kupujejo samo pri slovenskih trgovcih. Kdo podpira nas, ga moramo podpirati tudi mi vpsi.

c Sv. Ema. Odkar se je ustanovila tukaj slovenska Mladenička zveza, so naši slavni čitatelji in razširjevalci Štajerca vedno bolj ogorčeni, da tudi Šentemčani postajajo zavedni, da se tudi tukaj jasni. Ker tega gibanja ne morejo ugonobiti mirno, so začeli celo s silo. V nedeljo dne 27. septembra sta prišla pozno zvečer v gostilno g. Vehovarja domači slovenski visokošolec in eden zaveden kmečki fant, vračajoč se iz Smarca. Ta, ki so ju začeli nekateri pice izzivati z raznim žabavljicami, dokler niso ti veleolikanci začeli s surovo silo zoper njiju, češ, da morata takoj zapustiti gostilno. Ko so ju vlačili iz sobe, so pri tem kulturnem delu raztrgali domačemu visokošolcu suknjino in kravato. Cesar niso raztrgali, so pa takoj zamazali, da oblike skoro ni več za nobeno rabo. Slovenska fanta sta bila res v nevarnosti. A še lepše je to, kako se je obnašal gospod Vehovar, ki je ob enem naš župan in gostilničar. Mesto da bi razgrajačem pokazal vrata, niti z mezinem ni ganičil, da bi napravil red. Ali vi tako razumete vaše dolžnosti kot župan in gostilničar?

Ali se tako skrbi za red? Sedaj smo še le prav sprevideli, kdo je ljudski prijatelj. Kako dolgo se še bodo zavedni Šentemčani pustili vladati od takih ljudij? Prisoten je bil tudi eden domačih orožnikov, ki pa nikakor ni nastopal, kakor bi bilo pričakovati od varuha miru. Zupančeve uslužbence pa res pomilujemo, da so tako nastopali, akoravno smo prepričani, da ne iz lastnega nagiba, ampak pod uplivom gotovih krogov. Živela Štajercijanska omika!

c Trbovlje. Prelita kri v Ljubljani ima upliv tudi na kri naših obrtnikov. Nemški in dvojezični napisi so izginili ali pa se preleplili v slovenske. Prav tako! Saj so bili le izraz baharije, češ, mi pa znamo nemški, ali pa so bili znomenje obžalovanja vredne nevednosti.

c Trbovlje. Naši trgovci in obrtniki so sklenili, odslej kupovati le pri slovenskih odjemalcih, ogibali se bodo Celja, Ptuja in Maribora, dopisovanje voditi le v slovenskem jeziku, odklanjati obiske nemških agentov ter uvesti samoslovenske napisne izvesnih deskah.

c Trbovlje. Lukaj je padel iz okna drugega nadstropja na dvorišče Židar Ignac Košir in bil takoj mrtev.

c Hrastnik. Barabski napadi v Ptiju, v Maribor in v Celju nemškutarjev na naše ljudi nas priganjajo, da zahajamo k slovenskim trgovcem in obrtnikom. Slovenci, zavedamo se svoje narodne dolžnosti. — Proti posilinemškemu trgovcu Vouku je izdal bivši nadučitelj nemške naše šole letak, ki je jako zanimiv in se po Hrastniku pridno čita. Skoda da je nemški, sicer bi ga mogli čitati tudi naši kmetje.

c St. Rupert nad Laščem. Dne 7. septembra se je vršila pri nas slovesnost, karoršne še tukajšnji ljudje ne pomnijo. Pred 65 leti padel je v boju s tihotapci finančni stražnik Joahim Konstance ter mu je takrat v spomin njegove hrabre smrti postavila finančna straža Štajerska kamenit spominek. Letos v jubilejnem letu so njegovi tovariši, posebno se je pri tem trudilo društvo organov finančne straže v Gradišču, ta nagrobeni spominek prenovili in dodali k samonemškemu napisu še dva slovenska napisa. Gomila je krasno prenovljena, za kar se je trudil posebno gospod finančni nadpaznik Struci iz Laščega, in na zgoraj imenovani dan je tukajšnji župnik č. gospod Mojzis Štefan znova slovesno blagoslovil. Ob nagrobenem govoru č. g. kaplana Peniča so ljudem, ki jih je bilo okrog 200, stopile solze v oči, in po zadnjem akordu slovenske nagrobnice „Blagor mu“, ki so jo zapeli 4 pevci, so se ljudje podali v gostilno k Oblaku, kjer se je slavnost nadaljevala ter se je v slovenskem in nemškem jeziku slavila hrabrost padlega junaka, ki je žrtval svoje mlado življenje za vero, dom in cesarja. Vsem gospodom sodelujočim, kakor tudi gostom budi izrečena na tem mestu prisrčna zahvala.

c Sv. Jurij ob juž. žel. V pondeljek zvečer so kožuhali korozo pri posestniku Ignaciju Međved v Vrbnem. Okrog polnoči sta se pa stepla dva fanta med sabo, Košir in Kobula. Po kratkem pretepu sunce z nožem Kobula Koširja naravnost v prsa. Košir še gre nekaj korakov, na kar pada mrtev na tla. Košir bi bil moral prihoden teden iti k vojakom, a je moral, star še-le 23 let, na pokopališče. Kobula je star 18 let.

c Smarje pri Jelšah. V nedeljo, dne 27. septembra se je vršil prav dobro obiskan občni shod tukajšnjega slov. kat. izobraž. društva. Po pozdravu predsednika g. Copfa, ki je shod prav spremno vodil, govoril g. jurist Ogrizek od Sv. Eme prav poljudno o kmečkem vprašanju, zlasti navdušuje za zadružništvo. Od letos ustanovljene Mladeničke zveze si je upal nastopiti mlačničar Fajš. Svari mlačno, naj se ne podaja v nevarno tujino, zlasti zaradi toljkega po manjkanja delavnih moči doma. Žanje vseobče priznanje. Od dekliške zveze deklamuje mlačnička Slatinskij prav navdušeno z občutkom „Kmetski hiši“. Domacin, g. jurist Jesenko, podaja v svojem govoru razvoj volitve ter pride na to na žalostne dogodke zadnjih dni na Slovenskem. Vsi navzoči se vzdigajo v znak sožalja. Z viharnim protestom in ogroženjem sledijo daljnjim izvajanjem in soglasno sklereno: Nemčurjem ne vinarja več! V znaku sožalja opustilo se je vse petje, katero je bilo na programu. Nabralo se je tudi 12 kron za ljubljanske ranjene žrtve. Kreplko pozivljamo vse rojake na odločen odpor proti nasilstvu in krivicam, ki se nam gode.

c Smartno ob Paki. Tukajšna trgovina g. Josipa Steblonika je takoj pretrgala vse zveze z nemškimi trgovci vsled zadnjih surovih napadov v Ptiju, Mariboru, Celju in v Ljubljani, ki so jih Nemci uprizorili proti mirnemu slovenskemu prebivalstvu. Istotako je storila gostilna gospoda Ant. Steblonika. To je najboljši odgovor na vsa nemška folovajstva. Trgovci in zavedni obrtniki, posnetej!

Brežiški okraj.

Slovenskim starišem.

Novo šolsko leto se po nekaterih krajih že pričenja, po drugih se bo pričelo v kratkem. Ob

tej priliki opozarjam in rotimo slovenske stariše, da dajo svoje otroke vpisati le v slovenske šole. Nemci, naši narodni sovražniki, si prizadevajo na vse kriplje, da bi nas s pomočjo zloglasne Südmarke pognali z naše rodne zemlje, in da bi se jim to ložje posrečilo, ustanavljajo svoje nemške takozvane Šulfereinske šole, kamor vabijo slovenske otroke s tem, da jim dajo brezplačno knjige in druge šolske potrebštine, oblačila in hrano in jim prirejajo vsako leto veselice. Veliko je število slovenskih starišev, ki so res tako zaslepljeni, da za tak Judežev dar izročijo svojo deco nemškim šolam, kjer se navzame sovraštva do slovenskega jezika in svojega roda, kakor se je to jasno pokazalo n. pr. lansko leto pri sodniški razpravi v nekem spodnještajerskem trgu, kjer je sin slovenskih starišev, ki je pa obiskoval ondoto nemško šolo, po neki rabuki med Slovenci in Nemci rekel, da bo sam sebe ranil in bo potem trdil, Slovenci so ga.

Ali ne spominjajo te naše sedanje razmere na one žalostne čase, ko so Turki hodili v naše slovenske dežele lovit krščanske otroke, iz katerih so potem vzrejali svoje najboljše vojake janičarje, ki so bili v boju zoper krščanstvo, v kojem so bili rojeni, pozneje kakor besni in so brez usmiljenja prelivali kri svojih rojakov. In dogodki zadnjih dni v Ptuju, Celju in Mariboru, kjer so naši narodni sovražniki brez povoda napadali in pretepalni mirne Slovence, razbijali okna na njih hišah, še celo na palaci našega mil. knezoškofa, ali niso ti dogodki glasen klic: Slovenci, vzdramite se!

Ta klic velja zlasti onim zaslepljenim roditeljem, ki pošiljajo svoje otroke v neslovensko šolo, ne vedoč, da je prava vzgoja mogoča le na podlagi materinega jezika. Sicer je dobro, če so more otrok poleg drugih potrebnih reči priučiti, tudi drugemu deželnemu jeziku, zato so pa slovenske šole na Spodnjem Stajerskem tako urejene, da se otroci, poleg materinščine učijo tudi nemškega jezika, in to bolje in pametnejše kakor na nemških šolah.

Ker stori vsakdo, ki izroči svojega otroka tuji šoli, velik naroden greh in je podoben izdajalecu Iškarijotu, zato vam kličemo, dragi slovenski stariši:

Slovenske otroke v slovenske šole!

b Položaj v Brežicah. Ljudstva se je polasti lo silno ogorčenje radi dogodkov v septembri t. l. Geslo „Svoji k svojim!“ pridobiva novih tal. Nemci so v Brežice dali pozvati 10 orožnikov, ki vsako noč stražijo nemška poslopja. Shod 11. t. m. obeta biti v ogromnem številu obiskan, tudi iz bližnje Kranjske ter Hrvaške.

b Rajhenburg ob Savi. V nedeljo, dne 27. septembra ob 1. uri popoldne je nastal v vasi Senovo, pod ure zunaj Rajhenburga, ogenj, ki se je širil s takšno hitrostjo, da je v kratkem času vpepelil vseh šest, skoraj še novih poslopj posestnikom Seničarju in Kozoleta. Rešili ni bilo mogoče drugega kakor živino — razven enega telička — nekaj pohištva in čbleke. Pri Seničarjevih je zgorelo celo 500 krov denarja. Imenovan posestnik, ki sta si po tujih krajih z največjo pridnostjo in varčnostjo pristorila toliko novcev, da sta si nabažvala lastno domovje, sta v trenutku s svojima rodbinama reveža brez strehe in kruha, in ker je že zima blizu, res vredna najglobokejšega sočutja. Prizadeta sta tudi dva najmenika. Ljubezen do bivjnega veleča, da se tem nesrečenem kolikor mogoče hitro in izdatno pomaga. Kar se bude torej v to svrhu ukrenilo, naj vsakdo žagodušno podpira. Posebno se prosijo sosedje iz Senovega, da prihitijo tem žrtvam ognjene sile na pomoč s tem, da jih vzamejo pod streho in na hranilo, in da poskrbijo tudi za njihovo živino. Zasluga, da ni vpepeljena cela vas, gre rajhenburški požarni brambi, katera je bila takoj na licu mesta in je z res občudovanja vredno požrtvovalnostjo določila menj ognjeni sili.

b Protestni shod radi nemških nasilstev in dogodkov v Ljubljani se vrši v nedeljo, dne 4. oktobra t. l. popoldne ob 3. uri v Dobovi, v nedeljo, dne 11. oktobra t. t. popoldne ob 3. uri pa v Brežicah. Za prihodnjo nedeljo napovedani shod v Brežicah je okrajno glavarstvo prepovedalo. Prosimo so-mišenike, da pridno agitirajo za obilno udeležbo.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Ustanovitev Slovenske krščansko-socialne zveze za Trst in okolico se je v nedeljo pri Sv. Ivanu pri Trstu sijajno izvršila. Občinstva je došlo toliko, da je mnogo oseb moralno oditi. Bilo je navzočih nad 800 oseb. Dvorani obrtnega društva sta bili natlačeno polni. Govorili so: Cencič, Lampe, Ukmar, Križman, Skerlj. Na veselici je svirala godba bosanskega pešpolka in so prepevali zbori: Škedenjški, boljunci in svetoivanski.

† V Celovcu je bil 26. septembra zvečer poizkus demonstracij. Vojaštvu je bilo pripravljeno. Samo pisarna dr. Brejčeva je bila s tisto polita in napis razbit.

Najnovejše novice.

Duhovske vesti. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Peter Gorup v Sevnico, Janez Hauptmann na

Muto, Jožef Kodrič v Kamnico, Anton Srebre k Sv. Martinu pri Slovenjgradi in Frančišek Segula v Laški trgu.

V Ljubljani vlada sedaj vobče mir. Le vojaki in oficirji belgijskega polka št. 27. še izzivajo ljubljansko ljudstvo. Ranjenec v bolnišnici se godi boljše.

Celje. Župan ur. Jaborlegg je zaradi zadnjih dogodkov odstopil.

Obmejni kolek. S. K. S. Z. za Stajersko je izdala obmejne koleke po dva vinarja komad v kist obmejnem Slovencem. Koleki imajo kartografsko sliko cele slovenske zemlje in napis: Obmejnim bratom v pomoč. Dobivajo se pri S. K. S. Z. v Mariboru.

Podpora radi suše. Poslancem se je posrečilo doseči, da je dobila štajerska dežela ppi miliion krov denarja za nakup krme. Kupilo se je 200 vagonov sena (samostojno sladkega) in 350 vagonov slame (ovsene in ječmene). Od te množine dobi celjsko glavarstvo 2500 metercentov, Konjice 1250, Maribor 1250, Ljutomer 3550, Ptuj 5000, Brežice 1250, ekspositurni okraj Mozirje 1250; okrajno glavarstvo Slovenjgrader bo obdarjeno, ko bo prva akcija gotovna. Sedaj stopijo še enkrat okrajni pomočni odbori skupaj, ki bodo te množine krme razdelili na posamezne živinorejce. Pri seji v namestništvu, ki je te podpore posameznim okrajem odločila, sta bila izmed Slovencev navzoča državni poslanec dr. Korosec in nadrevizor Pušenjak. Seno se ni kupilo na Ogrskem, ampak na Gornjem Stajerskem, Koroskem in Gornjem Avstrijskem. V prihodnji številki priobčimo članek o celi podporni akciji, na kar posebno opozarjam župane.

Rogaška Slatina. Okoli Sv. Trojice in Sv. Mohorja že vsi berejo ali pa so že obrali. S terativijo so vsi kako zadovoljni. V Ceroveu in gornjih krajih bodo večinoma brali prihodnji teden. Tergatev je povsod izredno obilna in kapljica bo izvrstna. Lani se je plačeval pri nas mošt po 50 do 60 vin.

Listnica uredništva.

Kokarje: Hvala! Toda manjka prostora. — Slov. Bistriga: Še pride. — Ljubno: Kot podlistek nismo mogli več objaviti, ker je došlo prepozno. — Gor. Gorica: Brez podpisa v koš! — Sv. Lenart nad Laškim: Došlo za to številko prepozno. Toraj prihodnji! — Ribnica: Došlo prepozno. — Zdole: Dovolite, da Vašega dopisa ne objavimo, ker je pri naših poročnih razmerah žaljiv. — Just: Ker smo o jednakih starih itak dovoli pisali in nam pomanjkuje prostora, dovolite, da Vaš dopis izpustimo.

Slovenci!

Opaža se, da imate poslopja večinoma pri nemških zavarovalnicah zavarovana. Veste, kaj Vam je storiti? Proč s tujimi judovskimi zavarovalnicami ter zavarujete svoja poslopja edino le pri domači slovenski „Vzajemni zavarovalni proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani“. Ponudbe sprejema in vsaka pojasnila radevolve daje g. Franc Pograjc, glavni zastopnik v Mariboru, Fabriksgasse 21, II. nadstropje.

848

Svoji k svojim!

Grobne spomenike

različnih oblik,
iz različnih trpežnih
marmorjev,
granita in
sijenita,
po
konkurenčnih cenah
nadalje
delavnico umetnih cerkvenih del
priporoča 842

Vincenc Čamernik,
oblastv. preiskušeni in koncesijonirani kamnoseki mojster.
Celje-Zavodna, ob potu k romarski cerkvi Sv. Jožefa, pet minut ob postaje.

Solidna posrežba!
Priznalna pisma na razpol.

Pojasnila o inseratih daje
upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 26. septembra 1908.

Trst . 14 63 85 37 47
Line . 73 2 7 72 88

Za dijake! V najboljšem stanju ohranjene citre s slovensko in nemško šolo se oddajo v Tegettöffovi ulici 6. Naslov v upravnštvo. 812

Hiša v najem pol ure od mesta Celje, vas Teharje, popolnoma novo pravljena z dvema sobama, kuhinja, klet, kuhinja za pranje, drvarnica in dva vrti, najbolj pravna za g. pokojnika, se oddaja s 1. oktobrom. Vpraša se naj pri gospodu Karol Kožel-u v Bukovžlaku št. 2. 813

Lepa prilika za podjetnega. V Ribnici na Pohorju se da v najem na pripravljenu prostoro stočja hiša, v kateri je štacuna in krčma, 6 sob, 2 za letovico prav primerni, 3 kleti, nekaj vrti in polja, tudi hlev se dobi ter je takoj za oddati. Cena po dogovoru. Več pove lastnik Henrik Pühr, tamkaj. 815

Anton Kolenc, trgovec v Celju naznanja, da kupuje želod večjo množino po 5 K 100 kg, pšenico 21 K, oves 17 K, fižol 21 K, ter strd (med), sploh vse deželne predelke po najvišji cenah. Mešane ženske lase po 8 K kg. Kdo kaj ima, naj se obrne do njega, ako je blago lepo, plača še više. 821

Izgubil se je na letnem sejmu dne 14. t. m. v Braslovčah v Sav. dolini 6 mesecov star ščetinast, rumenozeleznosiv pes ptičar, ki sliši na ime „Harras“. Odda se naj proti dobremu plačilu v gradu Sanegg pri Braslovčah. 819

Viničar z več delavskimi močmi se išče za vstop dne 1. novembra. Ponudbe na naslov: Grajsčina Neukloster, Sv. Peter v Sav. dol. 818

Ivan Cesar, podobar in pozlatar v Možirju, sprejemlja takoj učenca 15—17 let starega fanta kmetskih starišev. 824

Trgovskega učenca iz boljše hiše in poštenih starišev sprejme Josip Farkaš v trgovino mešanega blaga pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Ponudbe se naj samo zanesljivi, pridni dečki, ki imajo res veselje do trgovine in če tudi iz daljnega kraja. Po dogovoru dobiva tudi oblike. 825

Šiviljo, katera bi imela vedno dovolj sivjanja, lep in gotov zaslužek, drži si lahko tudi zraven eno učenku, sprejemlja stalno, pod zelo ugodnimi pogoji v najem ali proti plačilu od dela. Izuri se lahko tudi v trgovini po nedeljah za pomoč. Ponudbe na trgovca Josip Farkaš pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 826

Mešana trgovina ob cesti z velikim prometom v dobrini legi v industrijskem kraju na Gornjem Stajerskem s prodajo žganja, piva, in vina in skladisča za blago se proda za 5000 K. Plača se 2500 K in ostalo v mesečnih obrokih. Trgovina se da tudi v najem. Pisma se prosijo pod naslov: Lebensfähiges Geschäft, Leoben, postlagernd. 734

Pozor! Hiša enonadstropna vili podobna na državni cesti 1 1/2 ure od Maribora, primerna za trgovino z mešanim blagom, se proda. K hiši spada 5 oralov zemlje. Cena 5000 K. 1400 K je vknjiženega denarja. Več se izve pri Andreju Nekrep, Melinski breg št. 24, p. Maribor. 772

Izčlenen viničar s pet do šest delavnic močmi se pod dobrimi pogoji sprejme v vinogradu eno uro od Maribora. Ponudbe na uprav. „Slov. Gosp.“. 765

Enonadstropna hiša z gostilniško obrto, se prostovoljno podlahkimi plačilnimi pogoji proda. Naslov v upravnštvo. 736

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od Št. Pavla, četrte ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oralov njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravljeno za gostilno ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v Št. Lovrencu pri Št. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Malo posestvo hiš. štev. 31 z 4 oralni zemlje, vrt sadonosnik in njiva proda za 3300 K Franc Krajnc v Hotinji vasi. 792

Na prodaj je radi pomanjkanja prostora dobro ohranjen glasovir. Več se izve pri Janezu Žusman. pos. Sv. Trojica v Slatini. 787

Hiša s tremi stanovanji, gospodarsko poslopje, velik zelnik s sadjem in mnogimi trtнимi ograji, ki se radi bolezni takoj proda. Magdalena cesta štev. 15, Mariobor. 788

Društvo hišnih posestnikov v Studencih in okolici daje brezplačno pojasnila o ponudbah stanovanj, hiš in posestev. Pisarna društva Studenci, Schulgasse 9. 791

Izčlena kuharica z dobrim sprčevalom išče službe pri malu družini na deželi, gre pa tudi v župnišče. Naslov pove upravnštvo „Slov. Gosp.“. 794

Išče se učenec za zobotehniko. Kje, pove uredništvo. 795

Priden in zvest pa tudi lepega značaja hlapec išče službe v kakoj župnišči, navajen vsakega poljskega dela ter navajen pri konjih. Naslov v upravnštvo tega lista. 827

Sedlarški pomočnik in eden vajenc se takoj sprejmet pri Jakob Kralj, sedlar Zelezniki, Gorenjsko. 807

Dva črevljarska učenca z dovršeno ljudsko šolo in jednega pomočnika sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Jožef Zupanc, črevljarski mojster v trgu št. 34. Sv. Jurij ob juž. žel. 809

Pridnega dečka, iz poštene hiše, 15 let starega, sprejmet v službo, kjer se tudi lahko uči vinogradništva. Več se izve pri Antonu Slodnjak-u, trdnarju in posestniku v Juršincih pri Ptaju. 805

Dobičkanino posestvo vsake velikosti v prijazni mariborski okolici, kdor želi kupiti, naj se zupno pismeno ali osebno obrne na Josip-a Serne, km. sin v Gradiški, pošta Pesnica, kateri posreduje pri nakupu brezplačno. Za pismene odgovore se mora znamka priložiti. 779

Slive
za žganje, naj se ponudijo tvrdki Jožef Pastner, Gradec Lendplatz. 833

Učenec se sprejme pri Antonu Sokol, medar, voščarnik in slaščar v Neumarktu (Gor. Štajer.). 837

Učenec za mizarstvo se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji pri Mich. Gottlieb, mizarški mojster v Mariboru, Koroška cesta 128. 829

Krojaški učenec se sprejme takoj pri g. Ornik Martin, Blumen-gasse 3. Maribor. 8

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL
„Pri belem volu“
 priporoča
 svojo veliko restavracijo
 * * *
 30 sob za tujce po tako nizkih cenah
 * * *
 fijakerijo v hiši
 * * *
 z dobro in točno postrežbo.

Milan Hočvar-Celje

Glavni trg štev. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera. Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kislo vodo, galico, žveplo in rafije. 180

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Slovenec Konrad Skaza,
 delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden,
 Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpelj. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. Postrežba solidna in hitra. 681

Pozor! Citaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delnjoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajjanju — pehanju, — kongestiji — posmanjkanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, uspeh sigurn. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaestkrat) 5 K franko na vsako počto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošlja. Prosimo, da se načrta načrnost od:

P. Jurišića,
 lekarnarja v Pakracu št. 201 (Slavonija).

656

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica
 in MARIBOR, Kaiserngasse št. 18
 priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljših drogalmic, pri katerih jamči za dobro in trdno delo.

Popravki vseh vrst cena in hitro.
 Kupujem stari baki, cink in mesing po najboljši ceni.

Naznanilo preselitve.

Podpisani uljudno naznanja, da ima svojo

knjigoveznicu s kartonažo in
 zlatotiskom

1. septembrom t. l. naprej v
 sodiščni ulici (Gerichtshofgasse) štev. 24

v Mariboru

ter prosi ob enem, da ga tudi zanaprej počastite s svojim naročilom.

Z oddičnim spoštovanjem

Edvard Slivca.

688

obrestuje

hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez vsakega odbitka, Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom domače nabiralnike

na dom zastonj, če vložijo prvakrat najmanj 4 K.

Za vplačila po pošti se dajejo zastonj pošt. hranilnične položnice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

838 Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsaki dan, izveni praznike dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 $\frac{1}{2}\%$ na zastavo vrednostnih papirjev ter na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgo pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povrnitvi gotovih malenkostnih stroškov. Prošnje za vknizbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Vabilo na
 izvanredni občni zbor,
 Posojilnice v Pišecah,
 ki se vrši

v nedeljo, dne 11. oktobra 1908 ob 11. uri predpoldan
 v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

844

1. Poročilo o izvršeni generalni reviziji.
2. Volitev načelstva in nadzorstva.
3. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi nadzorstvo.

Walter König,
 cerkveni in sodni slikar,
 v Mariboru, Thesen štev. 7

se priporoča za slikanje cerkev, sob, za prenovljenje in poboljšanje hiš od priproste do najfinješje izpeljave. Izdeluje tudi napisne na stenah in deskah. Priporoča se nadalje tudi za slikanje svetih podob (bl. Dev. Marije in drugih svetnikov po kapelicah, cerkvah in hišah). 840

Pozor!

Pri administraciji bivše cesarice Evgenije Beni Bonaparte v Vili Vicentina, žel. postaja Vila Vicentina se prodaja okoli 300 hl vinskega mošta iz najboljšega belega grozdja, kakor tudi bordo-šiler za 20 K hl. Sodi se posodijo proti jamčevini 40 K za komad. Začetek trgovine je bil v pondeljek, dne 28. septembra 1908.

Beni Bonaparte,
 Villa Vicentina.

Zahvala.

Jaz podpisani se prisrčno zahvaljujem gospodu dr. Jožefu Goričar, distriktnemu zdravniku v Mozirju, za pozitivno trud, ki ga je imel, da je mojo ženo iz nevarnosti na porodu srečno otel in popolnoma ozdravil, ter ga tem potom vsakemu toplo priporočam!

Mozirje, dne 25. septembra 1908.

Jože Pečnik, tesar.

Jožef Pfeifer

v Hočah pri Mariboru
 tovarna za kmetijske stroje
 in livarna za železo.



Izdeluje v velikem številu najnovejše in boljše rezalnice za klajo, ki režejo za konje in govejo žival, v dolgosti od 6 do 150 mm, ali od $\frac{1}{4}$ do 6 colov. K. M. H. Cena 120 kron.

Jamstvo eno leto.

Popravila strojev točno, po ceni.

Slovenci, zahajajte v domačo tovarno po stroje!

Prodaja se tudi na obroke.

Izdeluje tudi rezalnice za repo, sesalke za gnojivo, vitelje, raznovrstne mlatičnice, čistilnice itd. itd. po najnižji ceni.

Drogalnice zasadje, najboljša sistema.

Ceniki

se pošljajo brezplačno.

Izjava.

Podpisani obžalujem, da sem g. Marijo Karba, posestniško hčer v Babencih, žalil, ter se njej zahvalim za odpust te žalitve.

Babenci, 22. septembra 1908.

Marko Čajnko.

Pozor!

Ce hočete kako posestvo ali trgovino vsake vrste, hotel, vilo, gostilno, zemljišče, opekarino, zdravilišče itd. na kraju ali v okolici hitro in diskretno kupiti ali prodati, če iščete hipotekarno posojilo ali udeležbo, obrnite se z zupanjem na naslov: "Erste Realitätentwertung" Dunaj VIII, Albertgasse 50. Strogo rečeno, kulantno največje strokovno podjetje prve vrste. Zastopava v vseh krajih Avstro-Ogrske in sosednjih državah. Generalni zastopnik pride prihodje dni. Kdo želi, da ga obišče brezplačno, naj to nazejan na zgornj navedeni naslov. Največji kupcevski promet med Dunajem in deželo.

Vsakomur, ki namerava kupiti

nagrobní kamen,

priporočam, da si ogleda pred nakupom tudi mojo zalog.

Imam letos prav posebno veliko izberes lepih nagrobnih kamnov (med temi mnogo zelo črnih granitnih piramid), katere ponujam, kakor znano, po zelo nizki ceni.

J. F. PEYER,

kamnoseški mojster, Hilarusstrasse 7, Maribor. 789

Ako potrebujete

slamoreznice,
 kotle za žganje,
 grozdne mline
 in stiskalnice,
 gnojnične sesalke,

pedi vseh vrst tudi za šole predpisane in take za kurjavo z žaganjem, štedilnik, pralne stroje,

nagrobné križe in drugo v železniarsko stroko spadajoče blago, kakor tudi ne-premočljive vozne in komatne piahte ter zajamčena umetna gnojiti, kupujte le pri domači tvrdki

"MERKUR" P. Majdič Celje,

ki daje pojasnila in pošlja cenike in navodila z obratno pošto zastonj.

776

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, priznice, podobe in vse druga stavbinska dela iz kamna, žrtfi, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

Vsi marmornati oltarji v baziliki v Mariboru so moje delo.

Sedaj je priložnost,

48, 56 in 60 v. Sateni novomodni, po 60 in 80 vinarjev meter. Cepiji za ženske obleke v vseh barvah m po 80 v., K 1:20 in 1:40. Svilnani robei najnovejši po K 1:80, 2:—, 2:40, 3:20, 4 itd. Pertalnati robei po 1:4 in 60 v. Cagi za moške obleke po K 1, 1:20, 1:40 itd. Štofi za moške obleke v veliki izbiri po K 2:40, 2:80, 3:60 itd. Srajci za delavnik in praznike po K 1:20, 1:40, 1:60, 2:—, 2:40 itd. Najnovejša izbira krvat, ovratnikov, žepnih robov, dežnikov in predpasnikov. Civilni beli in pisani za blazine in žimnice (notrace). Gotove obleke za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem M. E. ŠEPEC, Grajski trg, št. 2.

Za šolo!

Kupujte svoje potrebuščine, kakor: papir, zvezke, peresnike, svinčnike, risalno orodje, radirke itd. le v narodni trgovini **VILKO WEIKL**, Maribor, Gospaska ulica 33. — Velikanska izbira razglednic, kojih čisti dobček je deloma namenjen dijaški kuhinji v Mariboru. ➡➡➡

Svoji k svojim!



Nova trgovina
Fr. Bureš,
urar, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegethoffova cesta 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogu raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija večlet.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo. :: :

„CROATIA“

sedina hrvaška zavarovalnica,
osnvana od občine svobodnega
in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blišku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mlbine itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago, v trgovinah itd. po jake ugoščnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojagnila daje: Pečařnice „CROATIA“ v Trstu, Corno št. 1.

!! Glavna zaloga BARTHELNOVEGA apna za poklajo !! Razne vrste travnega, detelnega, gozdnega in vrtinarskega semena priporoča

Preselitev trgovine!

Naznamen slavnemu občinstvu, da sem se z mojo trgovino preselil v Poštno ulico št. 8, ter prosim tudi tukaj za cenjeni in mnogobrojni obisk. Z velespoštovanjem

FELIKS ROP,
trgovina z manufakturnim blagom, Maribor, Poštna ulica št. 8.

POSLANO.

Ni res, da so meni Nemci trgovino tako zbilj, da ne morem prodajati, res je pa, da so mi pobili tri table z napisimi in okna na stanovanju, kar pa promet popolnoma nič ne ovira. Ker so moji napisi sedaj slabo čitljivi, prosim da se natanko pazi na trgovino z razbitimi tablami na voglu Grške in Rotovske ulice, ker to je prava slovenska trgovina, kjer se vse blago prav solidno in pošteno prodaja. Vzorce pošljem proti vrniti na vso strani franko in zastonji.

R. Strmecki, Celje

Trgovska hiša z manufakturnim blagom na debelo in drobno.

POZOR:

Edina narodna trgovina z manufaktur. in špecerijskim blagom L. Kuharič

:: OGRNČ ::

priporoča cen. občinstva svoje veliko, novo zaloge. Cene nizke, postrek tečna. Kdo hoče dobro kupiti, mora v narodno trgovino prič.

Zakaj? ■■■

kupujemo pri
JOŽEFU ULAGA V MARIBORU,
Tegethoffova cesta štev. 21.

Zato: ■■■

ker se tam dobi najboljše blago po najnižji ceni in sicer za jesen velika izbira za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robe, predpasnike, žensko in moško perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljše vrste. :: ::

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, vedkrat preniate gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strelno opoko, opoko za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opoke, plodje :: :: tlak, lončne cevi itd. po najnižji ceni.

Zalega tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamnariju A. Glazarju.

ISVOJI K SVOJIM!

R. Salmič, Celje

Narodni dom.



Najboljši in naj-
cenejši občutki
sr — avtočesa,
zlatnine in srebr-
nih predmetov. :
Naročiljaj enj-
več srečo bre-
zplačno.

M. Berdajs

Maribor !
Sofijin trg

Svoji k svojim.

Priporočam se slavnemu občinstvu za izdelovanje oblek za gospode in fante po najnovejšem kroju ter po jake nizkih cen.

Z velespoštovanjem

Jakob Veziak,
krojački mojster Maribor, Šolska ulica.

Pozor! ■■■ Pozor!
Manufakturna trgovina

RUDOLF HAVELKA V PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svoje veliko in novo zalogu raznovrstnega volnenega ter perilnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške obleke po primerno nizkih cenah. — Postrežba točna in stroga solidna!

30 kron

Maribor, dne 27. septembra 1908.

813

magnitude v vsakem slučaju tistem, ki more ime tistega, ki se je dne 19. septembra dejansko udeležil napada na Narodni dom v Mariboru in kojega ime je bilo do sedaj sodniji neznano, sodnijsko dokazati. Zglasiti se je treba le ustmeno v „Posojilnici v Mariboru“.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na vladne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5 1/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolbove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrniti gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 krov. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvzemki praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo
vaak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruža z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

